

Kadernota 2026-2029

Gemeente Amersfoort

20-05-2025

Inhoudsopgave

Inleiding	5
Leeswijzer	6
Bestuurlijke hoofdlijnen.....	7
Hoofdstuk 1 Opgaven en prioriteiten	9
Programma 1 Omgeving.....	10
Programma 2 Sociaal	12
Programma 3 Bedrijvigheid	15
Programma 4 Bestuur	17
Hoofdstuk 2 Financieel meerjarenbeeld	18
1. Meerjarenbegroting 2025-2028	18
2. Septembercirculaire 2024	18
3. Overige ontwikkelingen.....	19
4. Resumerend financieel beeld vóór kadernota mutaties	21
5. Financieel beeld Kadernota 2026-2029.....	22
7. Uitgangspunten voor de nieuwe begroting.....	24
8. Financiële doorkijk naar 2035	25
Ruimtelijke InvesteringsStrategie (RISA).....	25
Bijlage 1 Kadernota ontwikkelingen Algemeen	30
Programma 1 Omgeving.....	31
1.1 Energietransitie	31
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening.....	32
1.3 Wonen	34
1.4 Mobiliteit.....	34
Programma 2 Sociaal.....	36
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	36
2.2 Werk en Inkomen	36
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	36
Programma 3 Bedrijvigheid	38
3.1 Economie.....	38

3.2 Kunst, Cultuur en evenementen	39
3.3 Handhaving	39
3.4 Sociale en fysieke veiligheid	39
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	41
Programma 4 Bestuur	48
4.1 Dienstverlening.....	48
4.2 Bestuur en regionale samenwerking.....	49
4.3 Bedrijfsvoering	51
Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen	53
5.1 Financiën en belastingen	53
Bijlage 2 Kadernota ontwikkelingen RISA	54
Programma 1 Omgeving.....	55
1.1 Energietransitie	55
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening.....	55
1.3 Wonen	59
1.4 Mobiliteit.....	59
Programma 2 Sociaal.....	61
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	61
2.2 Werk en Inkomen	61
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	61
Programma 3 Bedrijvigheid	62
3.1 Economie.....	62
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen	62
3.3 Handhaving	63
3.4 Sociale en fysieke veiligheid	63
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	63
Programma 4 Bestuur	64
4.1 Dienstverlening.....	64
4.2 Bestuur en regionale samenwerking.....	64
4.3 Bedrijfsvoering	64
Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen	65

5.1 Financiën en belastingen	65
------------------------------------	----

Inleiding

De kadernota maken we jaarlijks als voorbereiding op de Programmabegroting. Met de Kadernota 2026-2029 actualiseren we het financieel beeld voor de komende vier jaren en maken we waar nodig nieuwe keuzes, waarbij de Begroting 2025-2028 samen met het Coalitieakkoord 2022-2026 de basis is.

De kadernota is conform de Amersfoortse Verordening voor het financieel beheer en beleid op grond van artikel 212 van de Gemeentewet, waarin het volgende is opgenomen: ‘Het college biedt jaarlijks de raad een nota aan met een voorstel voor het beleid en de financiële kaders voor zowel de begroting voor het volgende begrotingsjaar als de meerjarenraming’.

Leeswijzer

In deze kadernota stellen we u op de hoogte van het financieel meerjarenperspectief en de inhoudelijke en technische uitgangspunten voor de Begroting 2026-2029. In het eerste hoofdstuk gaan wij in op de inhoudelijke opgaven en prioriteiten van de gemeente Amersfoort. We geven aan met welke onvermijdelijke ontwikkelingen wij te maken hebben en welke prioriteiten we de komende jaren zien.

In hoofdstuk 2 geven wij het financiële beeld weer zoals dat er nu uitziet, inclusief de diverse kadernota ontwikkelingen. Ook gaan wij in op de financiële opgave en de onzekerheden die het financiële beeld de komende tijd mogelijk gaan beïnvloeden.

In bijlage 1 staan de kadernota ontwikkelingen per programma met toelichtingen per ontwikkeling.

In bijlage 2 zijn de investeringen in het kader van de Risa opgenomen.

Bestuurlijke hoofdlijnen

Amersfoort is een geweldige stad om in te wonen, te werken en te leven. Een stad met een groene omgeving, een bruisend cultureel leven en betrokken inwoners die zich inzetten voor elkaar en hun leefomgeving. In Amersfoort kijken we vooruit en werken we samen aan een groene, inclusieve en toekomstbestendige stad. We zijn trots op wat we in de afgelopen drie jaar met de inwoners, ondernemers en organisaties hebben bereikt. En we blijven vol energie verder bouwen aan een gezonde, inclusieve en toekomstbestendige gemeente voor deze én volgende generaties.

Er worden volop plannen gemaakt voor nieuwe woningen, bijvoorbeeld in Langs Eem en Spoor en Bovenduist. Ook de productie van woningen ligt op stoom. Vorig jaar kwamen er meer dan 1.100 nieuwe woningen bij. En we werken aan een groenere leefomgeving voor mens en dier, bijvoorbeeld door groene gebieden met elkaar te verbinden (ecologische verbindingszones) en bomen te planten. Tegelijkertijd zorgen we ervoor dat de stad klimaatbestendig is ingericht, met aandacht voor waterberging, koelte en biodiversiteit. Met het onlangs vastgestelde beleid over mobiliteit en parkeren blijft Amersfoort ook in de toekomst bereikbaar en leefbaar. De voorzieningen voor (toekomstige) inwoners groeien mee, zo gaan we verder met het onderzoeken van een nieuw cultuurpodium. Met deze ontwikkelingen hebben we de lijnen uitgezet voor de komende 20 jaar. Om de groei van de stad te faciliteren en te kunnen betalen, werken we met het instrument van de ruimtelijke investeringsagenda (RISA), daarmee starten we vanaf 2026.

Aan een socialer en inclusiever Amersfoort werken we samen met inwoners, professionals en vrijwilligers. We zetten ons in voor kansengelijkheid, passende ondersteuning en toegankelijke zorg in de wijk. Daarbij stimuleren we dat Amersfoorters op een gezonde, actieve en veilige manier samen leven in hun straat of wijk. Zo zorgt Amersfoort er nog beter voor dat elke inwoner zich thuis voelt, meedoet en kan rondkomen in onze stad. We gaan door met het voorkomen, verminderen en verhelpen van bestaansonzekerheid. De nadruk ligt op kansen en ondersteuning, waarbij inwoners meer keuzevrijheid en invloed krijgen. In een inclusieve stad, doet ieder op zijn eigen manier mee en is er voor iedereen die dat nodig heeft passende hulp. Die passende hulp is niet vanzelfsprekend. In de jeugdhulp is de inzet er op gericht dat hulp terecht komt op die plek waar dit het hardst nodig is. Samen met de wijkteams, scholen en MetMaya werken we daarom aan de transformatie van de jeugdzorg volgens de afspraken in de Hervormingsagenda Jeugd. Ook werken we aan de huisvesting en opvang van dak- en thuislozen, asielzoekers en statushouders. Door het aanhoudende tekort aan passende en betaalbare woonruimte blijft de druk op de maatschappelijke opvang groot. Met de nieuwe aanbesteding zetten we stappen richting extra opvangplekken. Tegelijkertijd werken we aan een samenhangende aanpak, waarin het voorkomen van dakloosheid centraal staat. Daarbij is er bijzondere aandacht voor jongeren.

Deze Kadernota gaat over 2026 en verder. Volgend jaar is het laatste jaar van deze bestuursperiode. In maart 2026 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. In deze Kadernota zult u daarom zien dat het college vooral doorgaat op de ingeslagen weg, zonder veel nieuw beleid aan te kondigen met structurele kosten. U treft in deze kadernota vooral wijzigingen t.o.v. de lopende begroting, zoals een aantal onvermijdelijke ontwikkelingen. Zoals licentiekosten voor softwareapplicaties en het tegengaan van cyberdreigingen. Ook stelt het college voor om een aantal activiteiten die bijdragen aan de doelen uit het coalitieakkoord, vastgesteld beleid en raadsbesluiten te continueren. Zo houden we het aantal bomen op peil, gaan we door met het betrekken van kinderen en jongeren bij ons beleid en de uitvoering en pakken we ondermijnende criminaliteit aan.

Vanaf 2026 worden de eerste ombuigingen uitgevoerd, zoals door de gemeenteraad vastgesteld. Dit doen we zorgvuldig en in samenspel met partners in de stad, waarbij we blijven inzetten op het beschermen van de meest kwetsbaren en het behouden van belangrijke maatschappelijke voorzieningen. Deze keuzes zijn nodig om onze stad financieel toekomstbestendig te houden, zonder de ambities uit het coalitieakkoord uit het oog te verliezen. Net als in de vorige jaren van

deze bestuursperiode worden de belastingen voor inwoners niet meer dan met de inflatie verhoogd.

Met een structureel sluitende begroting in 2026 en 2027, laten we de gemeentefinanciën voldoende robuust achter voor de volgende bestuursperiode. Daarmee heeft een nieuwe coalitie ruimte om keuzes te maken. Tegelijkertijd is de financiële situatie van gemeenten onderhevig aan de grilligheden van de landelijke politiek. Zowel in positieve als negatieve zin.

Zoals aangekondigd bij de Jaarstukken 2024, stellen wij in deze kadernota voor om te gaan werken met een stelpost onderuitputting. Dat is in lijn met uw aangenomen motie om nog realistischer te begroten. Daarmee verkleinen we de kans op financiële overschotten aan het eind van het jaar. Dit overschot komt vaak doordat we investeringen en projecten ramen, maar dat we op voorhand niet weten wat precies wel of niet doorgaat. Want er is altijd wel een annemer met capaciteitsgebrek of tekort aan gemeentelijk personeel waardoor we het geld niet uit kunnen geven zoals geraamd. Daarom vinden wij het verantwoord om er van uit te gaan dat 1% van onze begroting niet uitgegeven wordt (structureel € 7 miljoen). Daarmee zal het verwachte financiële resultaat aan het eind van het jaar beter aansluiten bij wat u in de begroting heeft vastgesteld. Daarnaast hebben wij het zwaarwegende advies van de commissie Van Ark over jeugdzorg van 'kaft tot kaft' overgenomen. Dat betekent dat we er op rekenen dat het kabinet de bezuinigingen (structureel) terugdraait. Het voorstel voor een stelpost onderuitputting en opnemen van structurele middelen jeugdzorg heeft consequenties voor het risicoprofiel. De weerstandsratio daalt daardoor. In de financiële paragraaf van de kadernota leest u hier meer over.

Na het afronden van deze kadernota verscheen de Voorjaarsnota van het kabinet. Een moment waar alle gemeenten in Nederland vol spanning en verwachting naar uitkeken. In die Voorjaarsnota stelt het kabinet voor om het ravijn van ruim € 2,5 miljard te dempen met structureel € 400 miljoen (Amersfoorts aandeel ongeveer € 3,8 miljoen). Daarnaast volgt het kabinet niet het rapport van Van Ark 'van kaft tot kaft' maar stelt incidenteel slechts € 900 miljoen beschikbaar in 2026 en € 800 miljoen in 2027. De jaren erna moet € 800 miljoen structureel bespaard worden op de jeugdzorg. Hierbij verschuift het kabinet het financiële ravijn naar 2028. De precieze impact van deze maatregelen voor de gemeente Amersfoort becijferen we zodra de meicirculaire bekend is. De financiële consequenties van de Voorjaarsnota zijn daarmee geen onderdeel van deze kadernota.

Hoofdstuk 1 Opgaven en prioriteiten

Programma 1 Omgeving

Het programma Omgeving bundelt de grote ruimtelijke opgaven waar Amersfoort de komende jaren voor staat. Het gaat om wonen, mobiliteit, energie, vastgoed, groen, klimaat en cultureel erfgoed. De beschikbare ruimte moet steeds meer doelen tegelijk dienen: betaalbaar en duurzaam wonen, ruimte voor natuur en recreatie, goede bereikbaarheid, en een robuust en toekomstbestendig energiesysteem. Tegelijkertijd willen we de kwaliteit van leven in de stad versterken, met oog voor gezondheid, veiligheid, biodiversiteit en duurzaamheid. Dat betekent dat we scherpe keuzes moeten maken, kansen moeten grijpen daar waar we functies kunnen mengen en dit alles zoveel mogelijk samen met onze inwoners.

Netcongestie blijft een groot en wezenlijk probleem. Netbeheerder Stedin verwacht dat de problematiek in ernst zal toenemen totdat grote verzwaringen van het elektriciteitsnet in de regio gerealiseerd zijn. Dat zal enige tijd duren en is naar verwachting niet klaar voor 2030. De gemeente levert een bijdrage door te werken aan een aantal innovatieve projecten zoals energyhubs en netbewuste nieuwbouw. In deze kadernota staat daarom een investeringsaanvraag waarmee we capaciteit kunnen realiseren om de negatieve impact op de ambities van de gemeente te beperken.

Een belangrijke ambitie is meer woningen bouwen. Naar verwachting komen er in 2026 veel woningen beschikbaar in het Hoefkwartier. Ook aan Bovenduist en Langs Eem en Spoor wordt verder gewerkt. Oplopende kosten zorgen ervoor dat het steeds lastiger wordt om plannen te realiseren. We houden er in de eerder opgestelde meerjarenplanning rekening mee dat er dit en komend jaar waarschijnlijk minder woningen worden gerealiseerd. Dat komt door de financiële situatie op de woningmarkt en beleidsonzekerheden uit Den Haag. Zo draagt de huurbefriezing niet bij aan het rondkrijgen van projecten. Daarnaast zien we dat in het totale woningbouwprogramma met name grote aantallen gerealiseerd moeten worden in de gebiedsontwikkelingen zoals Bovenduist en Langs Eem en Spoor. Extra aandacht is er voor bieden van voldoende huisvesting voor statushouders en jongeren. Hierbij wordt ook gekeken diverse maatregelen waaronder ook de realisatie van tijdelijke (doorstroom)locaties.

In onze aanpak staat kwaliteit voorop. In Langs Eem en Spoor combineren we erfgoed en nieuwbouw, versterken het water- en groenstructuur, en zorgen voor goede verbindingen met omliggende wijken en het centrum. Er is extra geld nodig om dit te realiseren. Daarnaast stellen wij voor om een kwaliteitsteam in te stellen. Het kwaliteitsteam wordt vanaf 2026 twee tot drie keer per jaar gevraagd te reflecteren op de kwaliteit van de projecten, planproducten voor de ontwikkeling van Langs Eem en Spoor. Daarbij wordt ook gekeken naar de gevolgen voor de omliggende stadsdelen en zo nodig de stad als geheel.

Natuur, landschap en recreatie vormen een belangrijk onderdeel van een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving. Door nieuwe verbindingen tussen stad en buitengebied te realiseren, verbeteren we de toegankelijkheid van het landschap voor bewoners én versterken we de leefomgeving voor planten en dieren. Voor twee ecologische routes—tussen Schothorst en Coelhorst en langs de Malewetering—is financiering beschikbaar via het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG) en Groen Groeit Mee (GGM).

Ook het erfgoed van de stad is een belangrijk onderdeel van een aantrekkelijke leefomgeving. Het geeft de stad identiteit, draagt bij aan de leefbaarheid en heeft een positief effect heeft op de economie. Erfgoed aan levensaders, en religieus erfgoed in het bijzonder, is bij uitstek geschikt als ontmoetingsplek. ‘Erfgoed verbindt’ heet dan ook het Omgevingsprogramma Erfgoed 2025-2040 dat naar verwachting eind 2025 wordt vastgesteld.

In het coalitieakkoord is opgenomen dat in deze coalitieperiode het grondbeleid, dat dateert uit 2014, tegen het licht gehouden gaat worden. De afgelopen jaren hebben we een actiever grondbeleid gevoerd dan voorheen. Dit is nodig voor bijvoorbeeld huisvesting en het verbeteren van

de leefomgeving. Voorbeelden van (strategische) aankopen van grond en van vastgoed zijn een aantal winkels bij de Meridiaan en een tweetal kantoorpanden aan de Hardwareweg. Met het nieuwe grondbeleid komt er een actueel kader op basis waarvan de gemeente afweegt om actief aan te kopen en met welke instrumenten. Eind 2025 verwachten we het nieuwe grondbeleid voor besluitvorming te agenderen in de gemeenteraad.

In 2025 is het omgevingsprogramma mobiliteit vastgesteld. Daarin is aandacht voor alle vormen van mobiliteit. Om onze groeiende stad leefbaar, groen en bereikbaar te houden, de lucht schoner te maken en bij te dragen aan het tegengaan van de klimaatverandering en de gevolgen ervan beter op te kunnen vangen, is het nodig om op het gebied van mobiliteit een omslag te maken. We kiezen ervoor om mensen die zich in en naar onze stad verplaatsen als voetganger, met de fiets, met het OV of gebruikmakend van deelmobiliteit zoveel mogelijk ruim baan te geven. In de Risa is daarom budget vrijgemaakt om in 2026 te investeren in de doorfietsroutes, de verbetering van de veiligheid van fietspaden en pakken we locaties waar veel fietsongevallen plaatsvinden.

Ook investeren we in het OV bijvoorbeeld op de Asch van Wijkstraat. Naast een verbeterde busroute maken we van dit gebied een aangenaam verblijfsgebied voor inwoners, bedrijven en bezoekers door meer groen toe te voegen. Er gaat volgend jaar veel meer openbaar vervoer rijden in, van en naar onze stad. Op veel buslijnen gaan de bussen vaker rijden. Tot slot gaan we anders om met parkeren. In 2025 is gestart met betaald en vergunningparkeren in de wijken rondom de binnenstad. In 2026 zal de invoering in onder meer het Soesterkwartier, Liendert, Rustenburg en delen van Randenbroek volgend. Om de stad bereikbaar te houden zal de wegenstructuur worden aangepast. Een onderdeel daaruit is de aanpak van de Nieuwe Poort; deze dient naast een goede doorstroming ook de verkeersveiligheid te verbeteren. Om de verkeersveiligheid verder te verbeteren gaan we met de auto op veel wegen van 50 km/u naar 30 km/u.

Dit jaar is er een grote stap gezet in de uitvoering van de RISA. In de kadernota is een integraal voorstel opgenomen waar een deel van de RISA-middelen in verdeeld zijn. Met deze stap kunnen meerdere grote projecten uit prioritaire opgaves als Langs Eem en Spoor, de mobiliteitstransitie en essentiële projecten voor ecologische & recreatieve verbindingen in het buitengebied en de groei van sport in de stad worden gerealiseerd. Voor een uitgebreide toelichting is de losse paragraaf RISA toegevoegd aan de kadernota.

Programma 2 Sociaal

In Amersfoort blijven we werken aan een inclusieve stad, waarin iedereen zichzelf kan zijn en niemand tussen wal en schip valt. Vanuit het Beleidskader Inclusieve Stad blijft een persoonlijke, compassievolle benadering het uitgangspunt. We investeren in preventie, met oog voor het versterken van de veerkracht van inwoners en gemeenschappen. We doen dit niet alleen, maar samen met partners en ervaringsdeskundigen. Dit vormt de basis voor ons in 2026 en de jaren daarna.

Die ervaringsdeskundigheid is bijvoorbeeld gebruikt bij de totstandkoming van het Uitvoeringsprogramma Meedoen en Rondkomen. Met dat programma gaan we in 2026 door met het voorkomen, verminderen en verhelpen van bestaansonzekerheid. Dat gaat over meer dan financiële steun. Het gaat om het bieden van kansen, zodat mensen hun leven kunnen vormgeven zonder de constante druk van onzekerheid. Vertrouwen, maatwerk en samenwerking met partners en inwoners staan centraal. Een voorbeeld hiervan is het hervormen van de regelingen voor kinderen. Na vaststelling in 2025 moeten deze regelingen in 2026 ingevoerd worden.

In drie wijken van Amersfoort zijn we gestart met de nieuwe wijkaanpak sociaal. Samen met inwoners en professionals hebben we in Nieuwland, Schothorst-Zielhorst-Hoefkwartier en het Berg-, Leusder- en Vermeerkwartier zogeheten kernaanpakken opgesteld, zoals ‘kansrijk opgroeien’ en ‘actief ouder worden’. Deze vormen de basis voor een wijkplan sociaal waarin organisaties hun krachten bundelen rondom gezamenlijke doelen en activiteiten. Inwoners worden actief betrokken.

Vanaf de zomer van 2025 breiden we de wijkaanpak uit naar andere wijken. Deze aanpak draagt bij aan een betere gezondheid en actieve deelname van inwoners. Tegelijk werken we aan meer focus en samenwerking binnen de sociale basisinfrastructuur. Met de partners bespreken we hoe de ombuigingen vanaf 2026 op de sociale basisinfrastructuur worden ingevuld. We betrekken daarbij de lessen uit de eerste drie wijken.

Gezondheid is en blijft een prioriteit. We bevorderen een gezonde leefomgeving, versterken de samenwerking met partners en bouwen aan vanzelfsprekende netwerken in de wijken. We richten ons daarbij nadrukkelijk op het terugdringen van gezondheidsverschillen tussen buurten en wijken, en zetten gericht in waar de nood het hoogst is. Sport en bewegen dragen positief bij aan de gezondheid. Begin 2025 werd het Meerjaren Investeringsprogramma sport- en beweegaccomodaties vastgesteld in de raad. Daarmee hebben we meerjarenplan om ervoor te zorgen dat er voldoende kwalitatief goede sportvoorzieningen op de juiste plek in Amersfoort blijven bestaan of worden gerealiseerd.

De druk op de maatschappelijk opvang blijft onverminderd hoog. De inflatie en de wooncrisis zorgen voor een toename van dakloosheid. Met de uitkomsten van de aanbestedingsprocedure voor de maatschappelijke opvang gaan wij aan de slag om de zo gewenste nieuwe plekken te realiseren. We werken aan een integraal uitvoeringplan van aanpak dat duidelijk maakt hoe wij invulling geven aan de opvang. Het voorkomen van dakloosheid blijft daarbij een belangrijk uitgangspunt. Extra aandacht gaat uit naar jongeren. Wij willen voorkomen dat met name inwoners die nog aan het begin van hun leven en ontwikkeling staan een beroep moeten doen op maatschappelijke opvang. We zetten daarom samen met woningcorporaties vol in op het begeleiden van jongeren naar passende huisvesting op basis van het principe ‘wonen eerst’.

De landelijke ontwikkelingen in de jeugdzorg volgen we nauwlettend. Hoewel het kabinet in de Voorjaarsnota de bezuiniging deels terugdraait voor gemeenten, is er nog veel onduidelijkheid over de structurele financiering van de jeugdzorg. Bovendien zijn er plannen om vanaf 2028 een inkomensafhankelijke eigen bijdrage in te voeren. We zijn blij met de afspraken tussen VNG en het kabinet om meer aandacht te geven aan de onderliggende problemen in bijvoorbeeld het onderwijs, wonen en bestaanszekerheid. Door juist daar te investeren voorkomen we zoveel mogelijk dat

specialistische jeugdhulp nodig is. En zorgen we er voor dat jeugdhulp minder vaak wordt ingezet bij lichtere problematiek. Daarmee gaat de hulp naar de kinderen die dit het hardst nodig hebben. De komende jaren geven we samen met de partners verder uitvoering aan de afspraken in de Hervormingsagenda Jeugd. Onze inzet is er voor de komende periode op gericht om de wachtlijsten aan te pakken en te verkorten. Een van de initiatieven die we samen met het onderwijs hebben gerealiseerd, is de aanwezigheid van een social worker op school. Een aanpak die we de komende jaren voortzetten. Die aanpak is ook belangrijk om er voor te zorgen dat kinderen thuis komen te zitten en niet meer naar school gaan. Zoals in het Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs 2025-2026 is opgenomen, zetten we in op het in beeld krijgen van hoeveel kinderen in Amersfoort daadwerkelijk thuiszitten zonder hulp of een passende plek. En wat de redenen hiervoor zijn.

Gelijke kansen vragen om ongelijke investeren. In Liendert krijgt dit concreet vorm via het Omgevingsprogramma 'Wij-Liendert'. Dit programma, dat in 2024 definitief is vastgesteld, is gericht op een toekomstbestendige wijk met meer kansen voor jeugd, gezinnen en werkzoekenden, meer groen, passende woningen en een uitnodigende openbare ruimte. Sociale en fysieke maatregelen versterken elkaar binnen dit programma. Dit jaar zal de gemeente de Regiodeal Vitale Wijken officieel ondertekenen, waarmee de cofinanciering voor het programma definitief wordt.

Veel Amersfoorters zetten zich wekelijks actief in als vrijwilliger. Van buurthuis tot sportclub of bij culturele activiteiten. Amersfoort kan niet zonder deze vrijwilligers. Door de coronacrisis is het aantal vrijwilligers gedaald. Dit neemt weer wat toe, maar is nog niet op het oude niveau. Naast de waardering voor de inzet blijven wij inzetten om vrijwilligers en organisatie te ondersteunen om het vrijwilligerswerk ook zo leuk mogelijk te houden. Naast vrijwilligerswerk zijn er ook veel Amersfoorters die zich inzetten als mantelzorger. Het aandeel is al jaren stabiel. Veel mantelzorgers weten zich goed te redden. Toch is er ook een groot deel dat zich overbelast voelt. Wij vinden het belangrijk om ervoor te zorgen dat mantelzorgers niet uitvallen en burgers niet overvraagd worden.

Wij willen een overheid zijn die zij aan zij naast inwoners gaat staan om samen een stap vooruit te zetten. We hebben vertrouwen in onze professionals om te doen wat nodig is om problemen op te lossen en passende zorg en ondersteuning te bieden aan onze inwoners. We zorgen ervoor dat mensen snel en op een laagdrempelige manier geholpen kunnen worden. We stimuleren ontmoeting en activiteiten in de wijken. Per wijk wordt bekeken wat er nodig is. Vanzelfsprekend hebben inwoners zelf - bijvoorbeeld bij de toekenning van subsidies - een belangrijke stem in.

In onze regio Amersfoort willen we meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt helpen aan passend en duurzaam werk. Daarom werken we samen aan een toekomstplan voor het sociaal ontwikkelbedrijf Amfors. Het doel is om de ondersteuning beter aan te laten sluiten op wat mensen nodig hebben om mee te kunnen doen. Daarbij kijken we of Amfors in de toekomst breder ingezet kan worden: niet alleen voor mensen met een Wsw-indicatie, maar voor een grotere groep inwoners. Dit sluit aan bij de ambitie uit het coalitieakkoord om de infrastructuur van Amfors toekomstbestendig te maken. In 2025 neemt de raad een besluit over de uitgangspunten voor deze vernieuwde aanpak.

Daarbij kijken we ook naar jongeren die de overstap maken van school naar werk. Door uitvoering te geven aan de Wet van school naar duurzaam werk (1 januari 2026), willen we voorkomen dat zij uitvallen en hen begeleiden naar passende banen. Voor jongeren in een kwetsbare positie, zoals schulden en dakloosheid, gaan we door met ondersteuning via het Bouwdepot. De maandelijkse steun in de vorm van leef- en leergeld levert resultaat op.

We zijn al een aantal maanden in gesprek met het ministerie omdat de regeling niet zou stroken met de Participatiewet. Gelukkig steekt hier de Tweede Kamer nu ook een stokje voor. Een Kamermeerderheid wil dat gemeenten kwetsbare jongeren kunnen blijven ondersteunen, zonder verdere voorwaarden. Naast werk zijn ook andere factoren belangrijk voor een goede overgang naar

volwassenheid: een stabiele woonsituatie, een gezonde financiële basis, een sociaal netwerk en passende zorg ('de big 5'). We blijven hier in samenhang op inzetten.

We blijven bouwen aan een stad waar iedereen welkom is en zich veilig voelt. Discriminatie en uitsluiting op straat, op school of in het werk is ontoelaatbaar. Samen met inwoners, maatschappelijke partners en werkgevers zetten we stappen om de stad toegankelijker te maken. In de komende periode geven we onder meer uitvoering aan maatregelen om de openbare ruimte beter toegankelijk te maken, zoals het realiseren van meer openbare, toegankelijke toiletten.

Programma 3 Bedrijvigheid

In het programma bedrijvigheid komen veel onderwerpen bij elkaar: veiligheid, leefomgeving, kunst, cultuur en evenementen, milieu en dierenwelzijn en (circulaire) economie. Het programma raakt meerdere uitgangspunten van het coalitieakkoord: goed leven binnen de grenzen van onze aarde, een thuis voor iedereen maar ook welzijn en sociale rechtvaardigheid. We werken voor de inwoners aan een leefbare, veilige, groene en levendige stad.

Een levendige en bruisende stad wordt gevormd door onze ondernemers, culturele organisaties en inwoners. Met een groeiende stad vinden wij het belangrijk dat ook de culturele voorzieningen voor onze inwoners meegroeien. Daarnaast lopen de huidige podia tegen de grenzen van hun groei en zijn ze toe aan vernieuwing. Daarom onderzoekt de gemeente of de locatie van het huidige stadhuis een plek kan worden voor een cultuurpodium. In deze Kadernota reserveren we een voorbereidingskrediet (zie RISA) om het project verder uit te werken. Het pand van het Rieveldpaviljoen moet zowel gerenoveerd als verduurzaamd worden, dit gaan we in 2026 doen.

Binnen de Risa is geld gereserveerd voor het aanleggen van een ecologische verbindingzone Coelhorst-Schothorst en Maleweteringen. Dit project is een combinatie ecologische verbinding tussen Coelhorst-Schothorst en een recreatieve verbinding langs de Maleweteringen.

De ontbrekende schakel is van groot belang om natuurgebieden aan elkaar te verbinden zodat planten en dieren kunnen migreren en we hun leefgebieden zodanig vergroten. Ook het verbinden van de groene partijen in de stad zal in 2026 speerpunt zijn.

In 2026 ligt de aandacht op de uitvoering. Zo wordt de openbare ruimte natuurvolgend beheerd waarbij we minder ingrijpen en organisch materiaal, zoals dood hout en bladeren, (vaker) laten liggen. Zo wordt onze stad biodiverser. Het aanpassen aan het veranderende klimaat is een continu proces: stenen eruit en groen, waaronder veel bomen, erin om wateroverlast en droogte tegen te gaan en tevens voor koelteplekken voor mens en dier. Schuilplekken om uit de zon te kunnen zijn ook belangrijk voor dieren in de wei. Vanuit dierenwelzijn nemen we deel aan een landelijk project samen met andere gemeentes, Provincies en Wageningen Universiteit met als doel een plan op te leveren voor het Ministerie van LNV met handvatten voor overheden om betere schuilmogelijkheden te realiseren.

Amersfoort wordt een afvalloze en CO₂-neutrale stad. Daarvoor is een ander gebruik van grondstoffen nodig. De gemeente stimuleert inwoners en bedrijven om producten en grondstoffen slim in te zetten en zo veel mogelijk te hergebruiken. De transitie naar een 100% circulair Amersfoort in 2050 is een pad van lange adem. Op dit moment werken we aan het Omgevingsprogramma Circulaire Stad, dit programma tekent de transitie uit in fases en te behalen mijlpalen. De uitvoering van het programma wordt de komende jaren zichtbaar in de stad. Op de ROVA locatie onderzoeken we de mogelijkheden van een upcycle centre, een mogelijke verhuizing van de ROVA creëert hier kansen voor circulaire economie. Bij upcycling worden nieuwe producten gemaakt van oude producten en afval dat mensen of bedrijven wegbrengen.

We zien dat de samenwerking met de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) zijn vruchten afwerpt. De goede samenwerking leidt tot investeringen in ondernemers in onze stad. Ook zien we dat steeds meer bedrijven zich verbonden voelen met Earth Valley. Dat heeft een positieve uitstraling naar de rest van de stad. Met ondersteuning van de gemeente willen we dit netwerk de komende jaren verder uitbreiden. De samenwerking met bedrijven en kennisinstellingen uit het netwerk van Earth Valley kan de gemeente op innovatieve wijze vraagstukken aanpakken. Onze ambitie is om volgend jaar via de ROM specifiek te kijken naar versterking van dit ecosysteem.

Om onze binnenstad aantrekkelijk te blijven houden continueren we samen met ondernemers de inzet van de matchmaker. Daarmee zorgen we dat de leegstand niet verder oploopt en wordt gezocht naar een goede match tussen locatie en bedrijf. De gemeente kent een relatief lage kantoorleegstand, maar dat vraagt onze voortdurende aandacht. De aantrekkelijkheid van de

binnenstad heeft ook te maken met de toegankelijkheid en een nette en groene omgeving. Daarom blijven we onderhoud plegen aan de binnenstad, dat doen we op basis van de Visie Stadshart. Met de gemeenteraad is onlangs een prioritering besproken voor (toekomstige) projecten in de binnenstad.

Op het gebied van veiligheid zijn er ook de nodige ontwikkelingen. Zo stijgt het aantal explosies bij woningen en vinden criminele samenwerkingsverbanden nog steeds manieren om de samenleving te ondermijnen. Dat vraagt om voortgezette en aanvullende maatregelen zoals cameratoezicht en capaciteit op het gebied van informatie, bibob en handhaving. Door netcongestie en geopolitieke veranderingen stijgt het risico op langdurige incidenten zoals stroomstoringen. Het is belangrijk dat we onszelf daar op voorbereiden en de samenleving helpen weerbaar te worden. In deze kadernota continueren we de inzet op ondermijning en reageren we op veranderende risico's.

Programma 4 Bestuur

Samenwerken met inwoners en partijen in de stad op basis van een open houding en in dialoog met de samenleving staat centraal in onze werkwijze. We vinden het belangrijk dat alle perspectieven en inzichten aan bod kunnen komen. Wij werken actief samen met maatschappelijke organisaties, bedrijven, de regio en bewoners om tot gedragen oplossingen te komen.

Wij willen weten wat er leeft en speelt in de stad. We kiezen daarbij zoveel mogelijk voor een gebiedsgerichte aanpak. Om zo voor onze inwoners dichtbij te zijn en hun betrokkenheid bij en invloed op hun leefomgeving te vergroten. We zetten actief in op het vergroten van de participatie en betrokkenheid van inwoners bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid. Er worden verschillende instrumenten ingezet om inwoners te betrekken, zoals participatiebijeentkomsten, stadsgesprekken en online platforms. Wij experimenteren met nieuwe vormen zoals de gelote Burgerraad en *deep democracy* waarbij het samen beslissen door alle betrokkenen centraal staat.

Ook bij verkiezingen zetten we in op betrokkenheid van inwoners. We stellen middelen beschikbaar voor opkomstbevordering, onder andere voor de ontwikkeling van een stemwijzer, communicatie richting specifieke doelgroepen, ondersteuning van debat en stadsinitiatieven, en de organisatie van een uitslagenavond.

Sinds 2023 heeft Amersfoort een kinderburgemeester. Samen met de kinderraad en kindervijkraden vormt dit een netwerk dat kinderen op jonge leeftijd betreft bij de lokale democratie. De evaluatie in 2024 laat zien dat deze aanpak werkt. Om de continuïteit te borgen stellen wij in deze kadernota incidenteel middelen beschikbaar voor de komende jaren.

De samenwerking met andere overheden blijft belangrijk. Steeds meer opgaven vragen om regionale samenwerking, zoals woningbouw, mobiliteit en de energietransitie. In de Metropoolregio Utrecht groeit het belang van gezamenlijke uitvoeringskracht. Als regio boekten we in gezamenlijke lobby meerdere successen de afgelopen tijd, denk aan de tijdelijke maatregelen voor Knooppunt Hoevelaken. De afgelopen jaren was onze financiële bijdrage incidenteel gedekt. In deze kadernota maken we onze bijdrage structureel.

De digitalisering van de samenleving en ook van onze organisatie ontwikkelt zich snel. Dat vraagt om nieuwe investeringen in informatievoorziening, privacy en informatiebeveiliging. De hoeveelheid applicaties neemt toe, systemen draaien vaker op externe cloudplatforms en het aantal technische koppelingen groeit. Dit is nodig voor een betrouwbare en veilige uitwisseling van gegevens, maar brengt ook hogere onderhoudskosten met zich mee. We versterken onze capaciteit op informatiebeveiliging en sluiten aan bij het VNG-programma Cyberweerbaarheid. Zo blijven we voorbereid op de risico's die digitalisering met zich meebrengt.

Ook de informatiehuishouding vraagt onze aandacht. De hoeveelheid digitale gegevens groeit en moet veilig en zorgvuldig worden beheerd. We zetten daarom in op de uitvoering van het programma Informatiehuishouding 2025-2030. Hiermee verbeteren we onze processen, versterken we het beheer en zorgen we voor extra juridische kennis op het gebied van privacy. Daar stellen we incidentele middelen voor beschikbaar in 2026-2028.

Hoofdstuk 2 Financieel meerjarenbeeld

Het vertrekpunt voor deze kadernota vormt de in de raad vastgestelde Meerjarenbegroting 2025-2028. Die sloot in alle jaren met een tekort, maar vertoonde in de jaren 2025 en 2026 een positief structureel saldo, waarmee we voldoen aan de wet- en regelgeving om óf het eerste jaar, óf het laatste jaar van de meerjarenraming minimaal structureel in evenwicht te zijn.

Na het opstellen van de Meerjarenbegroting 2025-2028 zijn de september- en decembercirculaire 2024 van het gemeentefonds gepubliceerd. Deze circulaires leidden tot een beperkte groei van het gemeentefonds voor de komende jaren én tot het zogeheten ‘financieel ravijn’ vanaf 2026. Dat betekent dat deze twee circulaires bepalend zijn voor het meerjarenbeeld van de Begroting 2026-2029 en leidend zijn voor het financiële beeld als uitgangspunt voor deze kadernota.

In dit hoofdstuk lichten we de ontwikkelingen van de financiële ruimte voor de komende jaren vanaf de Meerjarenbegroting 2025-2028 toe.

1. Meerjarenbegroting 2025-2028

(bedragen x € 1 mln.)

	2025	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo vastgestelde begroting 2025-2028 incl. aangenomen moties en amendementen en toevoeging jaarschijf 2029		-10,7	-14,0	-17,6	-17,3
<i>waarvan incidenteel</i>		-12,7	-2,3	-0,7	-0,4
<i>waarvan structureel</i>		1,9	-11,6	-16,9	-17,0
<i>Weerstandratio</i>		2,1	1,8	1,4	0,4

De door uw Raad vastgestelde Meerjarenbegroting 2025-2028 sloot met een structureel overschot in de jaarschijven 2025 en 2026. In 2027 en 2028 was sprake van een structureel tekort, mede vanwege het bekende financiële ravijn vanaf 2026. Wanneer we het begrotingssaldo opsplitsen in een structurele en een incidentele component, is de begroting 2025 en 2026 structureel sluitend, maar komen we incidenteel alle vier jaren geld tekort. Zonder nieuw beleid is de jaarschijf 2029 nagenoeg hetzelfde als de jaarschijf 2028 (de laatste jaarschijf van de huidige meerjarenbegroting), met uitzondering van enkele incidentele posten.

2. Septembercirculaire 2024

(bedragen x € 1 mln.)

	2025	2026	2027	2028	2029
Septembercirculaire 2024					
Accresontwikkeling		2,1	2,3	2,3	2,1
Landelijke groei/krimp		-1,0	-1,0	-1,3	-2,4
Overig		0,0	0,0	0,4	0,7
Totaal septembercirculaire 2024		1,1	1,3	1,4	0,4

Na het aanbieden van de Begroting 2025-2028 is de septembercirculaire van het gemeentefonds verschenen. Die kende (mede vanwege een positieve bijstelling voor de loon- en prijsontwikkeling voor 2025 en volgende jaren) een noodzakelijke structurele compensatie voor de gestegen lonen en

prijzen. Met ingang van 2024 is het gemeentefonds niet meer gekoppeld aan de rijksuitgaven, maar aan de gemiddelde ontwikkeling van het bruto binnenlands product van de afgelopen acht jaren. Dat betekent dat het gemeentefonds voortaan minder hard groeit dan we voorheen gewend waren. Daarnaast bleek uit de septembercirculaire van het gemeentefonds dat wij als Amersfoort gemiddeld genomen iets minder hard groeien dan de rest van het land gemiddeld doet. Dat betekent een structurele tegenvaller voor de komende jaren: we krijgen dan een relatief kleiner deel van de koek. Dat kan echter bij de meicirculaire weer rechtgetrokken worden. Wij passen de ontwikkeling van onze aantallen (onder andere inwoners, woonruimten, etc.) bij de septembercirculaire namelijk niet aan, maar doen dit alleen bij de meicirculaire.

De decembercirculaire 2024 bevatte geen doorwerking naar latere jaren en heeft ook geen impact op de accresontwikkeling.

3. Overige ontwikkelingen

	2025	2026	2027	2028	2029
(Eigen) financiële ontwikkelingen na vastgestelde begroting 2025-2028					
Incidenteel beschikbare rekeningresultaat 2024 na bestemming	29,8				
Structureel effect jaarstukken 2024		2,8	2,8	2,8	2,8
Raadsbesluiten na vaststellen begroting 2025-2028		0,0	0,0	0,0	0,0
Trendmatige verhoging belastingen		<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>
Kapitaallasten investeringen 2029 e.v.		0,0	0,0	0,0	-1,0
Stelpost RISA 2029 e.v.		0,0	0,0	0,0	-1,5
Loon- en prijsontwikkeling 2026		<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>
Areaalontwikkeling 2026		<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>
Ruimte onder plafond BCF		-5,1	-5,1	-5,1	-5,1
Onvermijdelijke ontwikkelingen 2029 e.v. (inschatting)		0,0	0,0	0,0	-2,5
Stelpost Onderuitputting (1%)		0,0	7,0	7,0	7,0
Jeugdzorg - Deskundigencommissie van Ark		6,8	6,8	6,8	6,8
Totaal (eigen) financiële ontwikkelingen na vastgestelde begroting 2025-2028		4,6	11,6	11,6	6,6

- Incidenteel beschikbaar rekeningresultaat na bestemming: De jaarrekening 2024 kent een positief rekeningresultaat van € 46,3 miljoen. Rekening houdend met de bedragen die ons College aan uw Raad heeft voorgesteld om over te hevelen naar 2025 (of latere jaren) of te storten in reserves, zou er een bedrag van € 29,8 miljoen gestort kunnen worden in de saldireserve. Dit bedrag komt primair ten gunste van de saldireserve en heeft zodoende een positieve invloed op de omvang van de weerstandsratio. Die stijgt daardoor.
- De Jaarrekening 2024 kent diverse financiële mee- en tegenvallers. Die zijn grotendeels incidenteel van aard. Er zit echter ook een aantal structurele effecten in die doorwerken naar latere jaren. Daar waar de structurele doorwerking substantieel van aard is, zijn deze bedragen meegenomen in deze Kadernota. Het gaat dan onder andere om het onbenutte deel van beschermd wonen (onderdeel sociaal domein) voor € 3 miljoen; het onbenutte deel van het mantelzorgcompliment (€ 0,3 miljoen); de overschrijding bij het

KlantContactCentrum (KCC, € 0,2 miljoen) en een overschrijding bij het Eemhuis (€ 0,2 miljoen). Per saldo leidt dit tot een structureel voordeel van € 2,8 miljoen.

- In de na de Begroting 2025-2028 vastgestelde raadsbesluiten zitten geen financiële afwijkingen met impact op het financiële beeld voor de komende jaren.
- Het indexeren van de belastingopbrengsten is nu nog op PM gezet, omdat deze extra opbrengst mede ter dekking is van de loon- en prijsontwikkeling. We brengen deze in beeld na het doorrekenen van de meicirculaire van het gemeentefonds. Overigens is het uitgangspunt van ons College om de belastingopbrengsten trendmatig mee te laten bewegen met de geraamde loon/prijsontwikkeling.
- In de Begroting 2025-2028 waren voor de jaarschijf 2028 investeringen opgenomen die een effect hebben qua kapitaallasten op de jaarschijf 2029. Dat effect bedraagt ongeveer € 1,0 miljoen structureel (nadelig).
- In de Begroting 2025-2028 zijn we ook begonnen om ruimte te creëren ten behoeve van de investeringen die samenhangen met de groei van onze stad (de Ruimtelijke investeringsstrategie Amersfoort, Risa). Die leidt in 2029 tot een extra benodigd bedrag van € 1,5 miljoen.
- De inflatie is hoog sinds eind 2021. De Nederlandsche Bank en ook het Centraal Planbureau (CPB) verwachten dat die stijging zich stabiliseert in de komende jaren. Het CPB raamt de prijsmutatie van het Bruto Binnenlands Product voor 2026 op 2,7%. Met dat percentage wordt ook het gemeentefonds bijgesteld qua loon- en prijsontwikkeling. We hebben dus feitelijk dat percentage om ook intern te gebruiken als loon/prijsindex. Vooralsnog gaan we er van uit dat onze loon/prijsstijging opgevangen kan worden binnen deze ontwikkeling van het gemeentefonds, alhoewel dit nooit 1 op 1 doorwerkt. Zoals gezegd nemen we dit effect mee in de doorrekening van de meicirculaire van het gemeentefonds.
- We groeien als stad Amersfoort. Die groei kost geld, maar levert deels ook geld op. Hoeveel dat oplevert, is ook afhankelijk van hoe hard de rest van het land groeit. Een beeld daarvan hebben we bij de meicirculaire van het gemeentefonds. Vooralsnog hanteren we het uitgangspunt dat dit effect budgettair neutraal is voor de gemeentebegroting.
- Het afgelopen jaar hebben wij de ruimte onder het plafond van het BTW-Compensatiefonds (BCF) geraamd (€ 5,1 miljoen structureel). De groei van het BTW-compensatiefonds is gekoppeld aan de groei van het gemeentefonds. Nu het gemeentefonds niet meer 'trap op/trap af' gaat, maar groeit met de gemiddelde economische groei, is ook de verwachting dat de ruimte onder het plafond van het BCF de komende jaren minder zal zijn. Daarom vinden we het niet opportuun om deze ruimte te ramen. Zeker niet in combinatie met de volgende twee maatregelen.
- Omdat het gemeentefonds minder hard groeit dan voorheen, hebben we vorig jaar in de Kadernota en begroting rekening gehouden met ruimte die we nodig hebben voor toekomstige onvermijdelijke ontwikkelingen. Die hebben we geschat op € 2,5 miljoen cumulatief per jaar. In 2029 komt er een nieuwe jaarschijf bij de begroting, en moeten we dus ook weer rekening houden met het feit dat we voor € 2,5 miljoen aan structurele onvermijdelijke ontwikkelingen moeten opvangen in dat jaar.
- Vanuit uw Raad ligt er een [motie](#) om in de begrotingen voortaan rekening te houden met het feit dat er onderuitputting op treedt. Op basis van onze jaarrekeningresultaten van de afgelopen 15 jaar, blijkt er vrijwel elk jaar (een enkele uitzondering daargelaten) wel een financieel overschot te zijn in de jaarrekening. Dit overschot komt vaak doordat we investeringen en projecten ramen, maar op voorhand niet weten welke precies wel/niet doorgaan. Er is immers altijd wel een aannemer met capaciteitsgebrek, juridische procedures die gevoerd worden of andere problematiek die speelt en voorkomt dat we het geld uit kunnen geven zoals geraamd. Daarom vinden wij het verantwoord om er van uit te

gaan dat 1% van onze begroting niet uitgegeven wordt. We ramen daarom structureel € 7 miljoen voor deze onderuitputtingsstelpost vanaf 2027.

- Eind januari is het rapport 'Groeipijn' van de onafhankelijke deskundigencommissie die onder leiding van Van Ark stond, gepubliceerd. Dat rapport van de commissie Van Ark gaat over de kosten van de jeugdzorg en liet zien dat gemeenten zowel incidenteel als structureel momenteel meer kosten maken voor de jeugdzorg dan ze van het Rijk vergoed krijgen. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft aangegeven dat het niet de vraag is 'of, maar hoe' het rapport van Van Ark overgenomen wordt. Op basis daarvan, en op basis van adviezen van de VNG ramen we ons structurele aandeel van dat rapport ook in onze Kadernota als extra beschikbare ruimte (€ 6,8 miljoen). Mocht het kabinet niet over de brug komen met extra middelen voor de jeugdzorg, hebben diverse gemeentes én de VNG al juridische stappen tegen het Rijk aangekondigd. Inmiddels is de Voorjaarsnota van het kabinet gepresenteerd, waarin voor jeugd slechts een incidentele tegemoetkoming is opgenomen. Dat betekent dat we vooralsnog vanaf 2028 een nieuw financieel ravijn tegemoet kunnen zien, tenzij het kabinet op een later moment wél over de brug gaat komen met extra middelen als extra compensatie voor de jeugdzorg.

Per saldo leidt dit tot een financieel beeld dat beduidend gunstiger is ten opzichte van de begroting 2025-2028. Met name de laatste twee ontwikkelingen dragen daaraan bij. Wel stijgt ons risicoprofiel hierdoor. Daarnaast liggen er nog een aantal te ontwikkelen grondexploitaties in het verschiet en hangt het risico boven de markt dat de loon/prijsbijstelling die we via het gemeentefonds ontvangen (2,7%) onvoldoende is om onze eigen gestegen lonen en prijzen mee te betalen. Dat alles leidt er toe dat ons risicoprofiel behoorlijk toeneemt. Naar verwachting stijgt ons risicoprofiel hierdoor met ongeveer € 20 miljoen. In het navolgende houden we rekening met dit gestegen risicoprofiel.

4. Resumerend financieel beeld vóór kadernota mutaties

(bedragen x € 1 mln.)

	2025	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo vastgestelde begroting 2025-2028 incl. aangenomen moties en amendementen en toevoeging jaarschijf 2029		-10,7	-14,0	-17,6	-17,3
<i>waarvan incidenteel</i>		-12,7	-2,3	-0,7	-0,4
<i>waarvan structureel</i>		1,9	-11,6	-16,9	-17,0
<i>Weerstandratio</i>		2,1	1,8	1,4	0,4
Septembercirculaire 2024		1,1	1,3	1,4	0,4
(Eigen) financiële ontwikkelingen na vastgestelde begroting 2025-2028		4,6	11,6	11,6	6,6
Incidenteel beschikbare rekeningresultaat 2024 na bestemming	29,8				
Ontwikkelingen Kadernota 2026-2029		-6,4	-4,5	-2,5	-2,7
Saldo Kadernota 2026-2029		-11,4	-5,6	-7,2	-13,1
<i>waarvan incidenteel</i>		-19,9	-7,2	-3,3	-2,9
<i>waarvan structureel</i>		8,5	1,6	-3,9	-10,2
<i>Weerstandratio</i>		1,7	1,7	1,7	1,5

Na bovenstaande ontwikkelingen resteert een meerjarenbeeld waarbij we in 2026 en 2027 een (structureel) sluitende begroting hebben en waarbij de weerstandsratio zich gunstig ontwikkelt en alle jaren nog net boven de door uw Raad vastgestelde norm zit.

Dat betekent dat nog vóór we zaken opnemen in de Kadernota 2025-2028, het financiële beeld dankzij de maatregelen van Van Ark en de stelpost ombuigingen, relatief gunstig is, maar ook dat het risicoprofiel hierdoor dusdanig toeneemt dat de weerstandsratio minder ver boven de bandbreedte zit dan eerder verwacht.

5. Financieel beeld Kadernota 2026-2029

Uitgaande van het financiële beeld zoals hierboven geschetst samen met de kadernota ontwikkelingen ontstaat het volgende financiële plaatje:

	2025	2026	2027	2028	2029
	(bedragen x € 1 mln.)				
Financieel meerjarenperspectief 2026-2029 exclusief Aanvragen Kadernota 2026-2029		-5,0	-1,1	-4,7	-10,4
<i>waarvan incidenteel</i>		-12,7	-2,3	-0,7	-0,4
<i>waarvan structureel</i>		7,6	1,2	-4,0	-10,0
<i>Weerstandsratio</i>		1,8	1,9	1,9	1,8
 Ontwikkelingen Kadernota 2026-2029		-6,4	-4,5	-2,5	-2,7
Saldo Kadernota 2026-2029		-11,4	-5,6	-7,2	-13,1
<i>waarvan incidenteel</i>		-19,9	-7,2	-3,3	-2,9
<i>waarvan structureel</i>		8,5	1,6	-3,9	-10,2
<i>Weerstandsratio</i>		1,7	1,7	1,7	1,5

Onze uitgangspositie ten aanzien van deze kadernota was goed. Nemen we echter ook de ontwikkelingen van deze Kadernota mee, dan verandert dat beeld. De komende jaren geven we jaarlijks meer geld uit dan er binnen komt. Dat loopt op tot € 13 miljoen in 2029. Structureel zijn de eerste twee jaarschijven van deze kadernota sluitend; in 2028 en 2029 loopt het structurele tekort op tot € 10 miljoen.

Toekomstige onvermijdelijke ontwikkelingen

Sinds afgelopen jaar houden we rekening in de Kadernota met een bedrag van € 2,5 miljoen aan structurele onvermijdelijke ontwikkelingen die jaarlijks (en dus cumulatief) op ons af komen en die beslag leggen op de financiële ruimte. Voorheen konden we die gemiddeld genomen dekken uit de groei van het gemeentefonds, maar aangezien het gemeentefonds nog maar groeit met de gemiddelde groei van de economie van de afgelopen 8 jaren en we een beperkte vergoeding krijgen voor de loon- en prijsontwikkelingen, betekent dit dat er weinig ruimte is in de toekomstige accessen om de onvermijdelijke ontwikkelingen voor de komende jaren uit te dekken. Daarom houden we daar nu al rekening mee. De € 2,5 miljoen die we vorig jaar opgenomen hadden voor 2026, hebben we méér dan nodig. We komen per saldo € 6,4 miljoen tekort in dat jaar. De jaren erna loopt dat terug naar € 2,7 miljoen in 2029.

Rekening houdend met de ontwikkelingen van de Kadernota 2026-2029 en met de toekomstige onvermijdelijke ontwikkelingen, leidt dat tot de situatie waarin we jaarlijks (veel) meer geld uitgeven dan er binnen komt. De jaren 2026 en 2027 zijn nog structureel sluitend, maar de jaarschijven 2028 en 2029 niet meer. Waarbij 2029 behoorlijk negatief is. In die jaren laat de

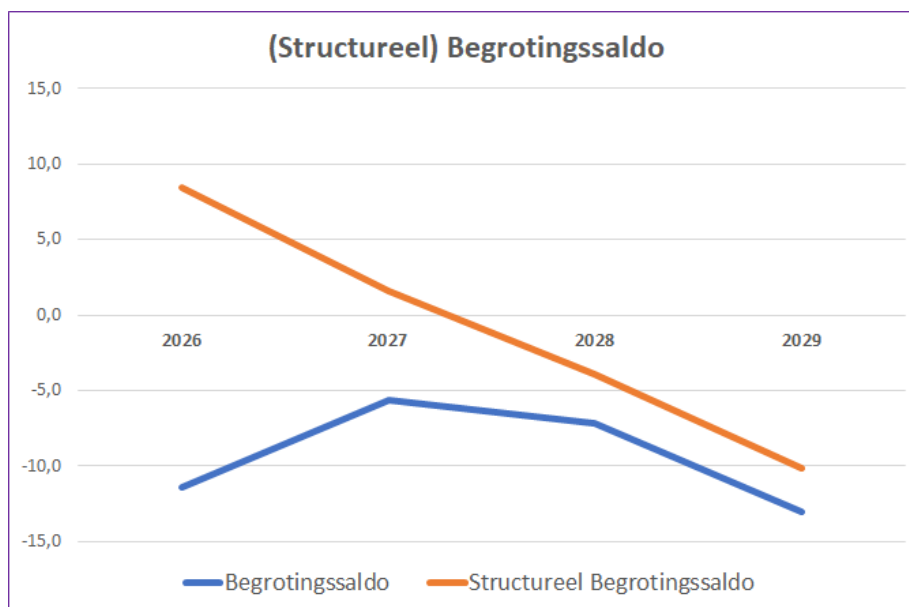
weerstandsratio een dalende trend zien; in 2029 bevindt die zich nog net op de door uw Raad vastgestelde maximale norm van 1,5, rekening houdend met een hoger risicoprofiel vanwege de keuzes die ons College gemaakt heeft ten aanzien van de financiële ruimte.

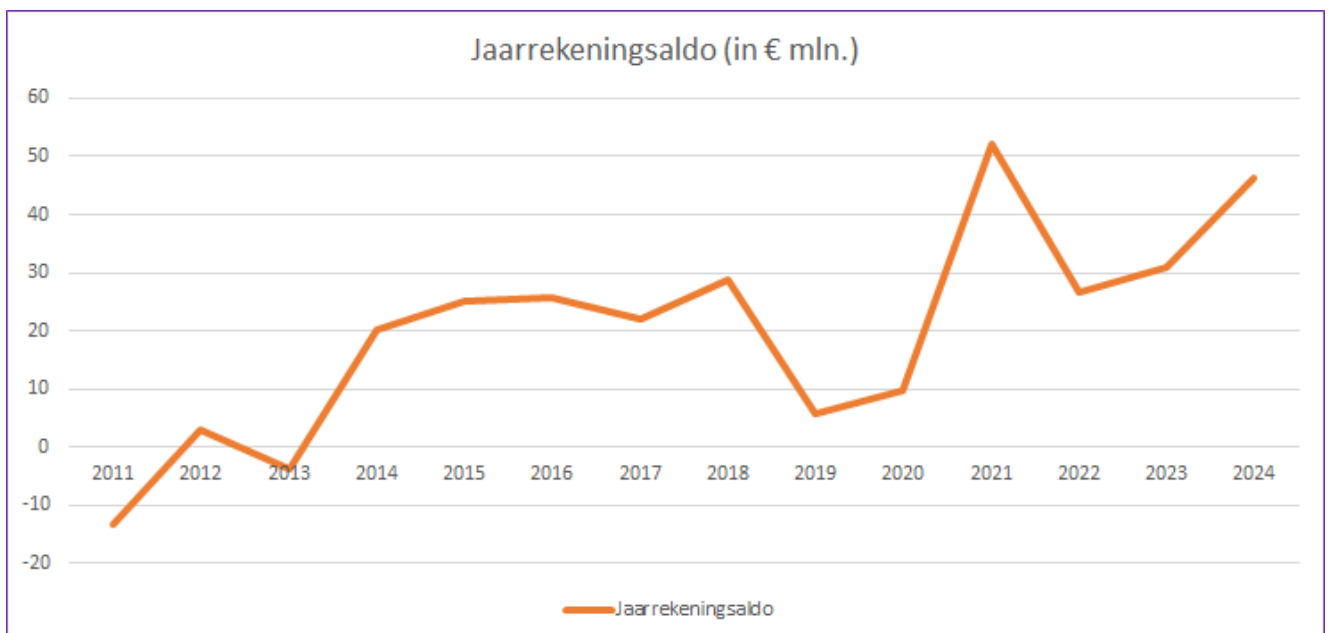
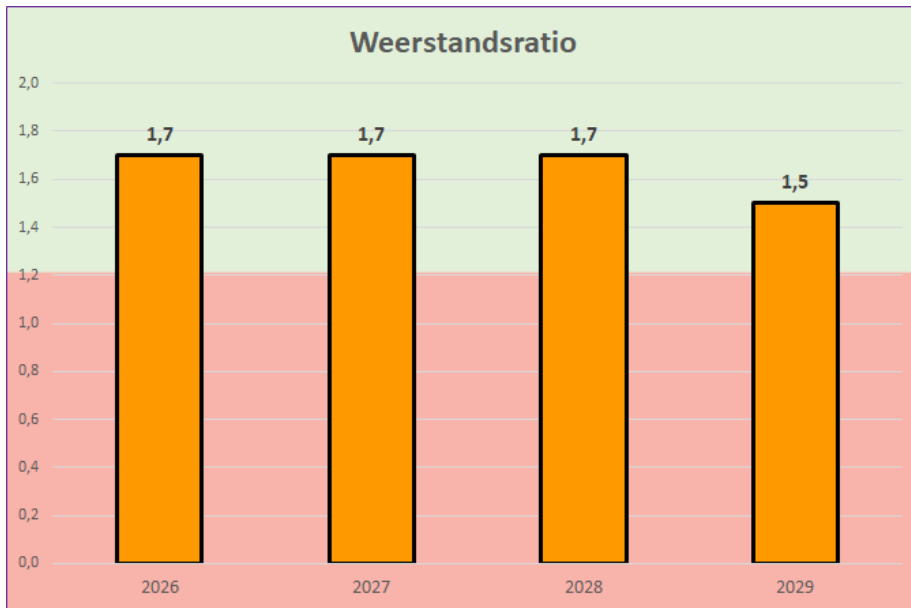
Ons College wil in elk geval tot en met de jaarschijf 2027 (de eerste jaarschijf van de begroting die het nieuwe College opstelt) een structureel sluitende begroting achterlaten. In 2026 zijn er nieuwe gemeenteraadsverkiezingen. Wij zetten nu in op de ambities uit het Coalitieakkoord. Daarom nemen we beperkt (alleen de hoogstnoodzakelijke) meerjarige ambities op in de begroting. Wel willen wij maatregelen in beeld gaan brengen waar bij de verkiezingen een nieuw college keuzes in kan maken om een sluitende begroting te kunnen opstellen.

In dit beeld van de Kadernota is, zoals eerder gemeld, geen rekening gehouden met eventuele effecten van de meicirculaire van het gemeentefonds. Die verwachten we in de loop van de maand mei (vaak eind mei). Op basis van de meicirculaire hebben we een beeld van de ontwikkelingen van het gemeentefonds, hoe die zich verhoudt tot onze eigen ramingen van de loon/prijstijgingen en ontwikkelingen van de groei van de stad. Zodra we de meicirculaire doorgerekend hebben, zullen we uw Raad een geactualiseerd financieel beeld presenteren.

Wel is, nadat ons College gesproken heeft over de keuzes ten aanzien van deze kadernota, de Voorjaarsnota van het kabinet verschenen. In die Voorjaarsnota stelt het kabinet voor om het ravijn van ruim € 2,5 miljard te dempen met structureel € 400 miljoen (Amersfoorts aandeel ongeveer € 3,8 miljoen). Ook stelt ze een extra incidentele vergoeding beschikbaar voor de problematiek van de jeugdzorg. Daarbij volgt het kabinet niet het rapport van Van Ark 'van kaft tot kaft' maar stelt incidenteel slechts € 900 miljoen beschikbaar in 2026 en € 800 miljoen in 2027. De jaren erna moet € 800 miljoen structureel bespaard worden op de jeugdzorg. Dat bedrag is inclusief een korting van € 260 miljoen op het gemeentefonds vanwege het kunnen innen van een eigen bijdrage voor de jeugdzorg. Of dat gaat lukken, is echter nog maar zeer de vraag. Dat brengt ook weer een nieuw risico met zich mee. Alles bij elkaar verschuift het kabinet het financiële ravijn naar 2028.

De precieze impact van deze maatregelen voor de gemeente Amersfoort becijferen we zodra we de meicirculaire hebben.

7. Uitgangspunten voor de nieuwe begroting

Vooruitlopend op de nieuwe Meerjarenbegroting 2026-2029 gaan we vooralsnog uit van de volgende uitgangspunten voor de jaarschijf 2026:

- Gemiddelde loon/prijsindex: 2,7%
- Trendmatige verhoging belastingen: 2,7%
- Rentepercentage: 0,5%
- Aantal inwoners: 164.500
- Aantal woonruimten: 73.100

8. Financiële doorkijk naar 2035

Wanneer we het financiële beeld doortrekken naar 2035 zien we dat we de komende jaren extra kapitaallasten in onze begroting krijgen. Dat komt omdat we als Amersfoort de komende jaren blijven groeien qua inwoners. Dat betekent meer woningen, meer wegen, scholen, parken, etc. De kosten daarvan worden de komende 10 jaar geschat op honderden miljoenen euro's, die een beslag op de begroting leggen van tientallen miljoenen euro's aan kapitaallasten. Daarnaast blijven de vervangingsinvesteringen de komende jaren toenemen voor zowel de openbare ruimte als ook in het kader van de vervanging van maatschappelijk vastgoed, waaronder sportvoorzieningen. Tot en met 2029 (het laatste jaar van deze meerjarenbegroting) is structureel € 0,5 miljoen meer per jaar nodig voor onderwijshuisvesting (de bijdrage aan de schoolbesturen in het kader van de doordecentralisatie van de onderwijshuisvesting); daarnaast is € 1,0 miljoen structureel per jaar meer nodig voor vervangingsinvesteringen in de openbare ruimte en ICT. Dit betekent dus een jaarlijks oplopend structureel budgetbeslag. Vanaf 2026 is ook jaarlijks structureel substantieel meer nodig voor vervangingsinvesteringen maatschappelijk vastgoed. Ook hier is sprake van een jaarlijks oplopend structureel budgetbeslag. Het gros van deze lasten doet zich met name voor in de periode ná waarop deze kadernota betrekking heeft. Wij houden daar tot en met de jaarschijf 2029 zoveel als mogelijk in deze kadernota al rekening mee. Wel moeten we er rekening mee houden dat we de komende jaren (na 2029) nog dekking nodig hebben voor al deze (oplopende) kapitaallasten in onze begroting. Dat geldt ook voor de investeringen die we de komende jaren moeten doen in het kader van de Regionale InvesteringsStrategie (RISA).

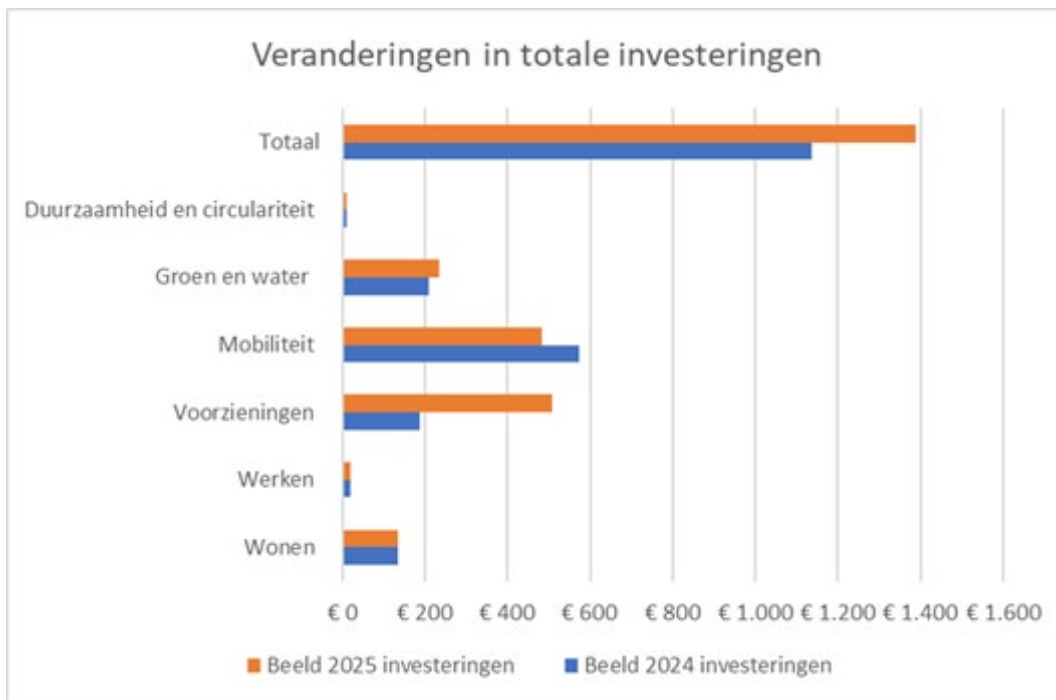
Ruimtelijke InvesteringsStrategie (RISA)

Inleiding

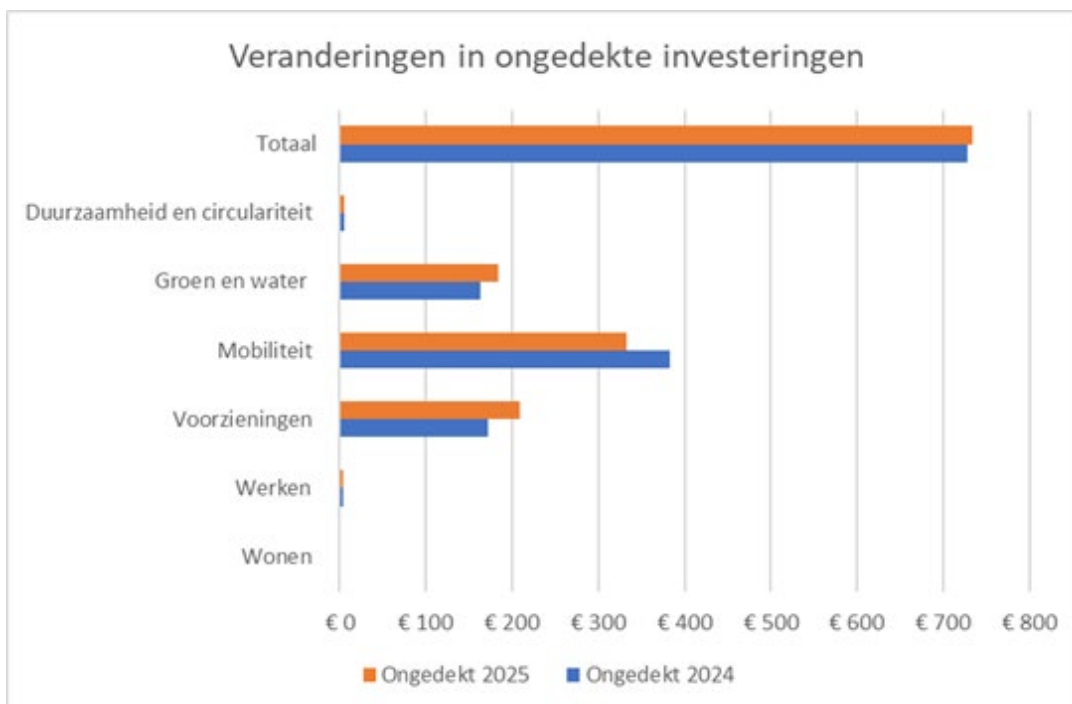
De gemeenteraad heeft met het vaststellen van de [Kadernota 2025-2028](#) ruimte gecreëerd voor ruimtelijke investeringen die de ambities uit de omgevingsvisie gezond samenleven en het coalitieakkoord 2022-2026 moeten realiseren. Voor de periode 2026-2029 verwacht ons College € 72 miljoen extra te investeren, voor de periode tot en met 2040 is er naar schatting een bedrag van € 734 miljoen nodig om de ambities uit de omgevingsvisie te kunnen realiseren. Dit jaar stelt het college voor het eerst een integraal voorstel voor waarin we de middelen toekennen voor verschillende projecten. Dit betreft niet de gehele beschikbare ruimte, de aankomende jaren vullen we de beschikbare ruimte steeds verder in door het verder vertalen van ambities en doelen uit de omgevingsvisie naar projecten.

Meerjarenbeeld

Het integrale voorstel dat ons College in deze kadernota doet is voor de aankomende 4 jaar, maar is nog niet helemaal compleet, omdat er nu nog uitwerkingen plaatsvinden die leiden tot investeringsvragen over een paar jaar. Binnen de RISA wordt verder vooruitgekeken naar het jaar 2040, hiermee wordt inzicht gegeven in of we de aankomende jaren, naar verwachting, overvraagd worden. Dit is essentieel voor het maken van de afweging dit jaar in de overweging om middelen nu wel of niet uit te geven. Uitgangspunt is geweest dat alleen aanscherpingen ten opzichte van het beeld bij de begroting 2025-2028 hebben plaatsgevonden op thema's waar dit jaar meer over bekend is geworden. Dat zijn voornamelijk voorzieningen, mobiliteit en Groen en water. Voor andere thema's is er alleen uit gegaan van een indexering.

Voor de totale investeringen is een stijging zichtbaar. Dit heeft voornamelijk te maken met het completer weergeven van investeringen binnen het fysieke domein. Er zijn vanuit het thema voorzieningen investeringen aangevuld die al gedekt zijn, maar wel een fysieke component hebben, daarnaast zijn er verschillende p.m. posten ingevuld die beter in beeld zijn gekomen door te starten met het opstellen van het omgevingsprogramma maatschappelijke voorzieningen. Bij groen en water is er sprake van een stijging die voortkomt uit de toevoeging van projecten uit het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG) waar nog aanvullende dekking voor nodig is en uit het indexeren van projecten. Daarnaast is er bij mobiliteit een daling zichtbaar, de daling komt voort uit gemaakte keuzes binnen het programma mobiliteitstransitie.

De stijging van de totale investeringen heeft een geringe impact op de ongedekte investeringen. Hier is een lichte stijging in te zien. Belangrijkste verschuivingen zijn al benoemd bij de totale investeringen. Echter zijn er nog meerdere onzekerheden, er blijven op de lange termijn nog steeds PM posten over en er zijn onzekerheden op bijvoorbeeld de thema's energietransitie en circulariteit, als onze rol als aanjager veranderd naar actief investeren kunnen ook vanuit deze thema's investeringsvragen voortkomen die nu nog niet zijn voorzien.

Werkwijze

Om onderscheid te maken tussen welke projecten wel vanuit de RISA kunnen worden gedekt en welke niet is een aantal uitgangspunten gehanteerd. Deze uitgangspunten zijn in lijn met eerdere communicatie over de RISA. De uitgangspunten voor de afbakening zijn:

- Het project betreft een investering
- Het project draagt bij aan de ambities en doelen uit de omgevingsvisie
- Het project heeft betrekking op de fysieke leefomgeving
- Het project betreft een nieuwe investering, vervangingsinvesteringen (waaronder het MJOP) maken geen onderdeel uit van de RISA

Deze afbakening geldt ook voor projecten die aanspraak willen maken op de structurele begrotingsruimte.

Afwegingskader

Om in de afweging te ondersteunen is onderstaand afwegingskader opgesteld. Dit is nadrukkelijk geen blauwdruk voor de afweging, maar helpt het college om tot een integraal voorstel te komen.

	0	1	2
Omgevingsvisie	Project draagt beperkt bij aan de omgevingsvisie	Project draagt voor een deel bij aan de omgevingsvisie	Project draagt in grote mate bij aan de opgaven uit de omgevingsvisie
Prioritaire opgave	Draagt niet bij aan de realisatie van de doelen binnen de 6 prioritaire opgaven	Project draagt bij aan de realisatie van de doelen binnen de prioritaire opgave	Dit project is essentieel voor de realisatie van de doelen binnen de prioritaire opgave
Capaciteit	Ambtelijke capaciteit is nog niet beschikbaar	Ambtelijke capaciteit is georganiseerd	N.v.t.
Cofinanciering	0%-15% van het investeringsbedrag	15%- 49% van het investeringsbedrag	50% of meer van het investeringsbedrag
Uitvoerbaarheid	Er zijn grote zorgen over de uitvoerbaarheid op de gestelde termijn	Er zijn zorgen over de uitvoerbaarheid op de gestelde termijn	Er zijn beperkte of geen zorgen bij de uitvoerbaarheid op de gestelde termijn

Integraal voorstel

Onderstaande tabel geeft het totaaloverzicht aan projecten weer die worden gedekt vanuit de RISA.

Project	Ontwikkelopgave omgevingsvisie	Investeringsbedrag x €1000	Begrotings programma
Doorfietsroute	Een stad met duurzame mobiliteit	900	1.4
1e fase raamwerk LES	Een stad met duurzame mobiliteit	16.500	1.2
Verplaatsing Brandweer Julianaplein	Een stad waarin voorzieningen meegroeien	12.910	1.2
	Een stad met duurzame mobiliteit	800	1.4
Amersfoortsestraat	Een stad met duurzame mobiliteit	9.000	1.4
Aanpak Hoevenlakense Bos	Een stad in een groen omgeving die water omarmt	1.000	1.2
Speelbos Grebbelinie	Een stad in een groen omgeving die water omarmt	2.000	1.2
Stationsstraat en Van Asch van Wijkstraat	Een stad met duurzame mobiliteit	10.000	1.4
MIP-sport RISA	Een stad waarin voorzieningen meegroeien	9.470	1.2
Ongevalslocaties	Een stad met duurzame mobiliteit	500	1.4
Fietspaden veilig	Een stad met duurzame mobiliteit	500	1.4
Ecologische verbinding Coelhorst-Schothorst en Maleweteringen	Een stad in een groen omgeving die water omarmt	5.000	1.2
Vervolgfasecultuurpo dia & stadhuislocatie	Een stad waarin voorzieningen meegroeien	3.000	3.2
Totaal		71.580	

Dit leidt dat tot de volgende structurele lasten en invulling van de beschikbare dekking.

Totaal Investering		2026	2027	2028	2029	2030
71.580	Kapitaallasten	0	318	1.718	2.223	3.128
880	Omzetting Voetbalveld	92	92	92	91	91
	Beschikbare dekking	1.000	3.000	4.500	6.000	7.500

Uit de huidige aanvragen wordt zichtbaar dat de beschikbare structurele dekking niet volledig wordt ingevuld. Echter verwacht het college bij de volgende kadernota een aanvulling voor de latere jaarschijven te doen. De projecten waren in sommige gevallen nog niet concreet genoeg of zijn voor de jaarschijven 2030/2031 waardoor het nog niet mogelijk was deze projecten in de Kadernota 2026-

2029 op te nemen. Het meerjarenbeeld laat zien dat de middelen noodzakelijk zijn op de middellange termijn om aan zoveel mogelijk van de gestelde ambities uit de omgevingsvisie te kunnen voldoen.

In het [raadsvoorstel Meerjaren Investeringsprogramma Sport- en bewegaccommodaties 2025-2040](#) heeft de raad besloten een investeringskrediet van €880.000 beschikbaar te stellen voor de omzetting van een voetbalveld van gras naar kunstgras en de hieruit voortvloeiende kapitaallasten vanaf 2026 te dekken uit de beschikbare RISA middelen.

Bijlage 1 Kadernota ontwikkelingen Algemeen

In deze bijlage presenteren wij de in deze Kadernota opgenomen ontwikkelingen, inclusief een toelichting daarop. Eerst geven we de totalen per (deel)programma, vervolgens geven we per deelprogramma een toelichting daarop.

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Programma 1 Omgeving	-1.115	-1.139	-545	-594
1.1 Energietransitie	0	0	0	0
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	-1.115	-1.139	-545	-594
1.4 Mobiliteit	0	0	0	0
Programma 2 Sociaal	0	-13	-123	-384
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	0	-13	-123	-384
Programma 3 Bedrijvigheid	-5.476	-3.291	-1.960	-1.856
3.1 Economie	-103	-103	-103	0
3.4 Sociale en fysieke veiligheid	-560	-1.330	-140	-140
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-4.813	-1.858	-1.717	-1.716
Programma 4 Bestuur	-2.277	-2.587	-2.377	-2.377
4.1 Dienstverlening	-840	-840	-840	-840
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	-367	-712	-502	-502
4.3 Bedrijfsvoering	-1.070	-1.035	-1.035	-1.035
TOTAAL	-8.869	-7.030	-5.005	-5.211

Programma 1 Omgeving

1.1 Energietransitie

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Beleid				
Noodzakelijke capaciteit aanpak netcongestie	0	0	0	0
Exploitatielasten	-300	-300	-300	-300
Onttrekking aan reserve	300	300	300	300
Totaal Beleid	0	0	0	0

TOTAAL	0	0	0	0
---------------	----------	----------	----------	----------

Toelichting

Beleid

Noodzakelijke capaciteit aanpak netcongestie

De toenemende problematiek van netcongestie betekent een potentiële beperking voor verschillende ambities van de gemeente Amersfoort. Netcongestie ontstaat op verschillende niveaus van het energiesysteem en zal de komende jaren een wezenlijk probleem blijven. Het betreft dus een autonoom (dat wil zeggen, ontstaan door externe ontwikkelingen) en een onvermijdelijk vraagstuk. Netbeheerder Stedin verwacht dat de problematiek in ernst zal toenemen totdat grote verzwaringen van het elektriciteitsnet in de regio gerealiseerd zijn. Dit is niet te verwachten voor 2030.

Om de negatieve impact op ambities van de gemeente te beperken is extra personele capaciteit nodig. Dit richt zich op drie urgente vraagstukken: 1) het aanjagen van de realisatie van energy hubs op bedrijventerreinen om uitbreiding en nieuwe vestiging van ondernemingen te faciliteren, 2) het implementeren van slimme oplossingen om met beperkte aansluitvermogens woningbouw en nieuwbouw van andere voorzieningen toch doorgang te laten vinden, en 3) het communiceren richting inwoners en organisaties over handelingsperspectief en keuzes. De totale benodigde middelen zijn €690.000 per jaar tot 2030. Deze capaciteit is niet beschikbaar binnen de bestaande organisatie zonder andere coalitiedoelen los te laten.

In het programmabudget 1.1 Energietransitie is bekeken welke structurele ruimte beschikbaar is na de reeds ingezette opschaling die nodig is om de gestelde klimaatdoelen binnen bereik te houden. Het bleek mogelijk om €390.000 jaarlijks te alloceren voor de inzet op de aanpak van netcongestie. De resterende benodigde middelen van €300.000 jaarlijks tot 2030 dekken we uit de reserve Duurzame Stad.

1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Beleid				
Financiële effecten aankoop panden Meridiaan	-50	-50	-50	-75
Juridische kosten procedure Vahstal	-300	-300	-300	-300
Programmaorganisatie Langs Eem en Spoor	-620	-620	0	0
Taakstelling beheerovereenkomst Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)	-145	-169	-195	-219
Totaal Beleid	-1.115	-1.139	-545	-594
Investeringsen				
<u>Verduurzaming Vastgoed</u>	0	0	0	0
Overige investeringsinformatie	Jaar:	2029	Totaal bedrag:	8.700
<u>Vervanging kunstgrasvelden</u>	0	0	0	0
Overige investeringsinformatie	Jaar:	2029	Totaal bedrag:	800
Totaal Investeringsen	0	0	0	0
TOTAAL	-1.115	-1.139	-545	-594

Toelichting

Beleid

Financiële effecten aankoop panden Meridiaan

Naar aanleiding van het raadsvoorstel "Instemmen met het in eigendom verkrijgen van een zestal panden bij de winkelstrip Meridiaan stelt het college voor middelen op te nemen in de begroting 2026-2029. Deze middelen zijn voor de effecten die het gevolg zijn van deze beslissing op het gebied van achterstallig onderhoud en huuropbrengsten.

Juridische kosten procedure Vahstal

In de langlopende juridische procedure met Vahstal laat de gemeente zich bijstaan door externe advocaten. Daarnaast vergt dat ook ambtelijke capaciteit. In een realistisch scenario verwachten wij niet dat de procedure finaal wordt beslecht binnen 3 jaar. Daarom begroten we tot en met 2029 incidenteel € 300.000 per jaar. Dit bedrag is een gemiddelde van de kosten in het dossier Vahstal over de afgelopen jaren waarin substantiële inzet nodig was voor het bindend advies Vahstal - gemeente Amersfoort.

Programmaorganisatie Langs Eem en Spoor

Amersfoort groeit. Daarom ontwikkelen we vijf gebieden met een rijk industrieel verleden aan de westkant van de binnenstad tot een duurzaam en divers nieuw stadsdeel: Langs Eem en Spoor. Daar komen ongeveer 5.000 nieuwe woningen, maar ook kantoren en voorzieningen. Uiteraard dienen ook voorzieningen met het aantal bewoners mee te groeien, zowel in de omliggende gebieden als in de gebiedsontwikkelingen. Door deze gebieden te ontwikkelen en onderling door middel van goede infrastructuur met elkaar te verbinden, voegen we iets unieks toe aan onze stad.

Voor wat betreft de programma-organisatie Langs Eem en Spoor: Sturing vanuit het programma is nodig om de kwaliteit te borgen en toekomstbestendige leefbare deelgebieden te ontwikkelen binnen Langs Eem en Spoor. Denk hierbij aan plankosten, supervisiekosten, diverse benodigde onderzoeken, Langs Eem en Spoor cafés, goede communicatie en participatie.

Voor wat betreft het kwaliteitsteam t.b.v. borging (ruimtelijke) kwaliteit op de gebiedsontwikkeling: Wij willen voor Langs Eem en Spoor prettige toekomstbestendige leefbare wijken maken. Gezien het hoogstedelijk karakter willen we er zeker van zijn dat de kwaliteit die daarvoor nodig is ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd. Om die reden stellen wij voor om naast de al bestaande reguliere toetsing een kwaliteitsteam in te stellen. Het kwaliteitsteam wordt vanaf 2026 twee tot drie keer per jaar gevraagd te reflecteren op de kwaliteit van de projecten, planproducten voor de ontwikkeling van Langs Eem en Spoor. Daarbij wordt ook gekeken naar de gevolgen voor de omliggende stadsdelen en zo nodig de stad als geheel.

Voor wat betreft uitwerking samenbindend raamwerk voor bovenwijkse voorzieningen en verbindingen Langs Eem en Spoor en Soesterkwartier: In december 2023 heeft de gemeenteraad bij behandeling van het samenbindend raamwerk voor Langs Eem en Spoor een amendement en moties aangenomen. Hierbij hebben wij de opdracht gekregen om een aantal verbindingen te realiseren. Voor deze opdracht is niet direct geld en capaciteit beschikbaar. Voor het programma Langs Eem en Spoor betekent dit een extra opgave die uitdagend is op het vlak van ruimtelijke inpassing, financiële haalbaarheid en capaciteit. Toch willen we op korte termijn per verbinding/maatregel een vastgesteld voorlopig ontwerp maken.

De maatregelen waar al dekking voor uitvoering aanwezig is, willen we uitvoeren. Daarvoor is het noodzakelijk dat we een Langs Eem en Spoor breed multi project opstarten dat de verschillende voorgestelde maatregelen/ verbindingen uit het samenbindend raamwerk verder uitwerkt tot een voorlopig ontwerp en/of nader onderzoek doet naar de (on)mogelijkheden.

Taakstelling beheerovereenkomst Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)

Vanaf 1 januari 2020 draagt de gemeente jaarlijks bij aan de kosten van het basisniveau van het Digitaal stelsel Omgevingswet Landelijke Voorzieningen (DSO-LV). In de begroting is hiervoor via de algemene uitkering een verhoging van de taakstelling opgenomen binnen het programma 1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening. Deze verhoogde kosten zijn niet eerder opgenomen in de begroting wat jaarlijks leidt tot een budgetoverschrijding. Vanaf 2026 begroten we deze kosten wel. Een gelijksoortige post is in de Kadernota 2025 aan de orde geweest voor de eerdere taakstelling. Deze post heeft betrekking op de verhoging.

Investerings

Verduurzaming Vastgoed

Amersfoort heeft de opgave om in 2030 een CO2 neutrale stad te zijn. Wij zijn wettelijk verplicht duurzaamheidsmaatregelen toe te passen en willen met ons eigen vastgoed het goede voorbeeld geven. Op basis van de Routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed is tot 2030 inzicht in de te verwachten uitgaven voor deze verduurzamingsopgave (67 van in totaal 174 objecten in eigendom van gemeente). We stellen voor om het budget voor 2029 aan het investeringsprogramma toe te voegen.

In 2029 zijn 8 nieuwe gebouwen gepland voor verduurzaming volgens de Routekaart Verduurzaming. Hiervoor is een krediet benodigd van € 8.700.000. Een deel van de duurzaamheidsinvesteringen wordt gedekt door uit het beschikbare onderhoudsbudget. Daarnaast kan een deel van de afschrijving (dus exploitatie) wordt gedekt door huurverhoging (75% van de verwachte jaarlijkse energiebesparingen) in lijn met gemeentelijk huurbeleid gericht op kostendekkendheid.

Vervanging kunstgrasvelden

De investering voor 2029 ziet op de vervanging van 2 voetbalvelden door non-infill velden bij voetbalverenigingen (Veld 4 van VVZA aan de Hoolestee 6 en Veld 4 van ASC Nieuwland aan de Laan van Duurzaamheid 10)

De initiële kosten van een non-infill veld zijn € 100.000 hoger dan bij een traditioneel rubber-infill veld. De onderhoudskosten zijn naar verwachting gemiddeld € 20.000 per jaar per veld lager waarmee de terugverdientijd van de extra investering binnen de levensduur van het kunstgras gedekt kan worden.

1.3 Wonen

Ons College heeft geen nieuwe voorstellen voor aanvullend beleid in dit deelprogramma.

1.4 Mobiliteit

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Beleid				
Aanstellen wegininspecteur	0	0	0	0
Exploitatielasten	-121	-121	0	0
Onttrekking aan reserve	121	121	0	0
Totaal Beleid	0	0	0	0
TOTAAL	0	0	0	0

Aanstellen wegininspecteur

Naar aanleiding van de bespreking 'langzaam verkeer in de knel' in de commissie mobiliteit wordt dit voorstel ingediend om een wegininspecteur aan te stellen. Er worden op veel plaatsen in Amersfoort werkzaamheden in de openbare ruimte uitgevoerd waarbij er wegafzettingen worden geplaatst, dit zijn werkzaamheden in opdracht van de gemeente maar ook van derden, bijvoorbeeld nutsbedrijven of bouwondernemingen. Niet alle werkzaamheden zijn vooraf bekend bij de gemeente, in een aantal van die gevallen worden er wegafzettingen geplaatst die leiden tot overlast en potentieel gevaarlijke situaties. Momenteel is er geen ambtelijke capaciteit om daar op te sturen en te handhaven. Door het aanstellen van een wegininspecteur wordt dat ondervangen, deze kan buiten op straat acteren op deze situaties zodat de wegafzettingen worden aangepast/verplaatst of verwijderd.

Programma 2 Sociaal

2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen

Ons College heeft geen nieuwe voorstellen voor aanvullend beleid in dit deelprogramma.

2.2 Werk en Inkomen

Ons College heeft geen nieuwe voorstellen voor aanvullend beleid in dit deelprogramma.

2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Beleid				
Doordecentralisatie onderwijs	0	0	0	-261
Totaal Beleid	0	0	0	-261
Investeringsinformatie				
<u>Toekomstige huisvesting Windroos</u>	0	-13	-123	-122
Afschrijvingslasten	0	0	-125	-125
Rentelasten	0	-13	-25	-24
Dekking	0	0	27	27
Overige investeringsinformatie	Jaar:	2026 / 2027	Totaal bedrag:	5.000
Totaal Investeringsinformatie	0	-13	-123	-122
TOTAAL	0	-13	-123	-384

Toelichting

Beleid

Doordecentralisatie onderwijs

Dit betreft de uitwerking van het raadsbesluit over de doordecentralisatie onderwijshuisvesting. In de periode 2019-2059 worden alle bestaande schoolgebouwen in Amersfoort vervangen (vervangende nieuwbouw of vernieuwbouw). Deze investeringsopgave is vastgelegd in het Integrale Huisvestingsplan (IHP) en bedraagt € 360 miljoen (prijspeil 2015), te weten € 310 miljoen voor de gemeente en € 50 miljoen bij te leggen door de schoolbesturen. Met de schoolbesturen, verenigd in twee coöperaties, hebben we een overeenkomst gesloten dat zij het IHP uitvoeren in 40 jaar. Daartoe is ook een businesscase uitgewerkt voor 40 jaar. In de besluitvorming is o.a. de voorwaarde opgenomen dat de financiële opgave moet aansluiten bij de gemeentelijke begroting en in verband hiermee is er sprake van het toepassen van een ingroeimodel, zie artikel 7 van de raamovereenkomst doordecentralisatie onderwijshuisvesting. De jaarschijf ingroei voor het jaar 2029 bedraagt € 261.228. Deze ingroei heeft een structureel karakter.

Toekomstige huisvesting Windroos

De gemeente Amersfoort is eigenaar van de Multi Functionele Accommodatie (MFA) De Zonneparel in Liendert. MFA De Zonneparel huisvest de twee basisscholen De Wijde Wereld en De Windroos (onderbouw). De overige vier groepen van De Windroos (bovenbouw) hebben onderdak in leegstaande lokalen van het gebouw van basisschool De Kinderhof in Rustenburg.

De zorgplicht voor onderwijshuisvesting heeft de gemeente Amersfoort doorgedecentraliseerd. De Kinderhof valt onder deze doordecentralisatie. De zorgplicht voor de Kinderhof ligt daarom bij de coöperatie Samenfoort PO. De MFA's vallen echter niet onder de doordecentralisatie. De zorgplicht voor de scholen in de MFA's ligt bij de gemeente. De gemeente is daarom verantwoordelijk voor de voor de scholen De Windroos en De Wijde Wereld.

In januari 2026 start De Kinderhof met de sloop/nieuwbouw van hun schoolgebouw. De groepen van De Windroos die op dit moment onderdak hebben in het gebouw van De Kinderhof worden niet meegenomen in de nieuwbouwplannen van de Kinderhof, omdat de zorgplicht voor deze leerlingen bij de gemeente ligt.

Daarnaast staat er voor de Voorschoolse Educatie groepen (VE groepen) in MFA De Zonneparel een permanente wachtlijst. Op deze VE groepen krijgen peuters met (het risico op) een taalachterstand extra aanbod. De gemeente is volgens de Wet primair onderwijs verplicht voldoende VE plekken aan te bieden. Daarom wordt MFA De Zonneparel uitgebreid met één extra VE groep.

Verder is het belangrijk om een "ouderkamer" te huisvesten in de Zonneparel: De ouderkamer is noodzakelijk in het kader van de school als belangrijke vind- en werkplaats voor inwoners met een achterstand in basisvaardigheden. De ouderkamer wordt gebruikt voor o.a. taalonderwijs aan ouders en ondersteuning bij bijvoorbeeld rondkomen en meedoen. Om voor de huidige en toekomstige omvang van de scholen De Windroos en de Wijde Wereld voldoende capaciteit in MFA De Zonneparel te realiseren wordt deze uitgebreid met:

- Vervanging van 4 lokalen die momenteel in de Kinderhof zitten
- Uitbreiding van 3 lokalen op basis van de leerlingenprognose (o.a. door groei uit nieuwbouw De Hoef)
- 1 lokaal voor VVE
- 1 lokaal te gebruiken als ouderkamer

Voor het lokaal voor de VVE en het lokaal voor de ouderkamer is dekking uit respectievelijk huuropbrengsten en een bijdrage uit het programma "Kansrijk Liendert".

De totale kosten voor de uitbreiding van MFA De Zonneparel zijn geraamd op € 5 miljoen, € 4,4 miljoen voor de bouw en € 0,6 miljoen aanpassingen.

Programma 3 Bedrijvigheid

3.1 Economie

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Beleid				
Vervolg implementatie MVOI	-103	-103	-103	0
Totaal Beleid	-103	-103	-103	0
Investeringsinformatie				
<u>Fondsstorting Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht Region</u>				
Rentelasten	0	-8	-8	-8
Dekking	0	8	8	8
Overige investeringsinformatie	Jaar:	2026	Totaal bedrag:	1.650
Totaal Investeringsinformatie	0	0	0	0
TOTAAL	-103	-103	-103	0

Toelichting

Beleid

Vervolg implementatie MVOI

De gemeente Amersfoort koopt al 15 jaar duurzaam en sociaal in, dat wil zeggen dat ze bij haar inkopen rekening houdt met de effecten hiervan op mens, dier, natuur en milieu. Als bedenker van de 'SROI Bouwblokken-methode' en 'launching customer' behoudt Amersfoort al jaren met lef een koploperpositie. Recent is van Rijksweg de beweging ingezet naar maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven & inkopen.

Ook de gemeente Amersfoort steunt deze beweging, door het gelijknamige Manifest te ondertekenen en een Actieplan MVOI op te stellen (zomer 2024 vastgesteld). Daarmee luidde zij de volgende volwassenheidsfase van duurzaam inkopen in, namelijk die van verdere borging in de organisatie (in de mensen en processen, meer samenwerking tussen disciplines en afdelingen) en verbreding van de impact door consequenter en eerder op integrale maatschappelijke impact te sturen in opdrachten, met een centrale rol voor opdrachtgevers van bestuurder tot aan projectleider. Waardoor duurzaam en sociaal inkopen niet afhankelijk is van een betrokken projectmanager of budgetbeheerder, maar in de volle breedte van de MVOI-thema's en structureel wordt geborgd. Hierbij hebben we een pragmatische en lerende aanpak gekozen waarbij het eerste jaar de kosten voor de coördinator MVOI incidenteel waren begroot. Nu willen we deze inzet voor de komende drie jaar vervolgen om een effectieve implementatie te bewerkstelligen.

Kortom, door het bestuurlijk tekenen van het Manifest MVOI zijn we de verplichting aangegaan als organisatie om Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeverschap en Inkopen op de thema's:

Milieu en biodiversiteit

Klimaat

Circulair (inclusief biobased)

Ketenverantwoordelijkheid (Internationale Sociale Voorwaarden)

Diversiteit en inclusie

Social return

te implementeren en verder te brengen. Hiervoor wordt sinds kort een coördinator MVOI ingezet, met incidenteel budget. Dit is slechts mogelijk voor 1 jaar, deze dekkingsbron vervalt eind september. Maar voor een gedegen implementatie is een inzet gedurende in totaal 4 jaar noodzakelijk.

Investerings

Fondsstorting Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht Region

In 2026 is een aandeelhoudersstorting voorzien in het participatiefonds van de ROM Utrecht Region. De ROM Utrecht Region is een jonge ontwikkelmaatschappij met een nog beperkte omvang van het beschikbare investeringskapitaal. De omvang van de fondsstorting vanuit Amersfoort is € 1.650.000 voor 2026. De structurele last met een omslagpercentage van 0,5% voor Amersfoort van € 8.250 per jaar is gedekt in deelprogramma 3.1 economie.

In 2026 zullen de bestaande middelen in het Participatiefonds naar verwachting volledig geïnvesteerd zijn. Op de korte termijn zal het voor de ROM dan ook niet meer mogelijk zijn om nieuwe grote investeringen te doen. In dit geval zal de ROM met het nog beschikbare kapitaal op een lagere intensiteit moeten investeren. Dit heeft grote gevolgen voor de kwaliteit van haar dienstverlening en haar imago. De aandeelhouders hebben de onwenselijkheid van deze situatie in aandeelhoudersvergaderingen onderschreven.

Uitbreiding van het fondsvermogen maakt het mogelijk om te kunnen blijven investeren en tegelijkertijd de schaalgrootte te bereiken om een revoluerend investeringsportfolio te bereiken: de situatie waarin er voldoende middelen terugvloeien in het fonds om nieuwe investeringen te doen. Daarnaast draagt de uitbreiding van het fondsvermogen via de beheersvergoeding bij aan een sluitende exploitatie van de ROM.

3.2 Kunst, Cultuur en evenementen

Ons College heeft geen nieuwe voorstellen voor aanvullend beleid in dit deelprogramma.

3.3 Handhaving

Ons College heeft geen nieuwe voorstellen voor aanvullend beleid in dit deelprogramma.

3.4 Sociale en fysieke veiligheid

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Beleid				
Actualisatie bijdrage Regiovoorzieningen en Khonraad	-140	-140	-140	-140
Cameratoezicht	-40	-40	0	0
Personele capaciteit Ondernijning	0	-770	0	0
Project Weerbaarheid bij Crises	-300	-300	0	0
Projectleider Criminele Aanwas	-80	-80	0	0
Totaal Beleid	-560	-1.330	-140	-140
TOTAAL	-560	-1.330	-140	-140

Toelichting

Beleid

Actualisatie bijdrage Regiovoorzieningen en Khonraad

De hoogte van onze bijdrage aan regionale voorzieningen op het gebied van veiligheid (zoals het Zorg en Veiligheidshuis (ZVHRU), het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC), het Bureau Regionale Veiligheidsstrategie (RVS) is afhankelijk van het inwoneraantal. Tengevolge van het toegenomen inwoneraantal van de gemeente Amersfoort en indexatie gedurende de afgelopen jaren die niet in de begroting zijn doorgevoerd, is onze bijdrage substantieel toegenomen. De kosten voor het workflowsysteem Khonraad dat (landelijk) wordt gebruikt voor Crisismaatregelen (Wet Verplichte GGZ), Inbewaringstellingen (Wet Zorg en Dwang) en Huisverboden zijn door een toename van het aantal maatregelen en door indexering eveneens toegenomen.

Cameratoezicht

Er is de afgelopen jaren landelijk een sterke stijging in het aantal incidenten waarbij explosieven worden ingezet om conflicten te beslechten. Waar dit in 2021 in totaal 212 keer gebeurde, waren dat er in 2024 al 1.130. Vaak betreft het aanslagen op of nabij woningen. Ook in Amersfoort waren de afgelopen jaren meermaals explosies bij woningen. Landelijk is er een taskforce in het leven geroepen om deze ontwikkeling tegen te gaan. Bij de meeste aanslagen ligt er een rol voor de burgemeester om de rust in de buurt te herstellen en herhaling te voorkomen. De inzet van cameratoezicht speelt daarbij een belangrijke rol. In de kosten voor dit extra cameratoezicht is in de huidige begroting echter niet voorzien.

Personele capaciteit Ondernijning

N.a.v. het Rekenkameronderzoek Ondernijning "Investeren en Regisseren" d.d. 17 mei 2023 en ter uitvoering van de moties 2023-053M "Een nieuwe koers in de aanpak van ondernijning" en 2023-054M "Versterken van aanpak ondernijning", beiden aangenomen op 4 juli 2023, zijn incidentele financiële middelen vrijgemaakt voor het versterken van de ambtelijke organisatie op het gebied van ondernijning. Hiermee zijn diverse functies ingevuld, zoals: een informatieanalist, Bibob-coördinator, handhavingsjurist, Coördinator Lokaal Ondernijningsoverleg, Beleidsadviseur maatschappelijke weerbaarheid en ondernijningsBOA.

Project Weerbaarheid bij Crises

In 2025 starten wij met het weerbaar en veerkrachtig maken van onze stad en eigen organisatie bij een langdurige crisis, bijvoorbeeld een meerdaagse stroomuitval die een groter deel van Nederland treft. Welke impact heeft een langdurige stroomuitval bijvoorbeeld op bedrijfsprocessen met gevaarlijke stoffen? Wat betekent een langdurige stroomuitval voor verzorgingshuizen in onze stad? Internationale ontwikkelingen, netcongestie en cyberdreigingen maken zowel de kans van voorkomen als het effect van een dergelijk scenario steeds groter. Het is daarom noodzakelijk ons hier goed op voor te bereiden. Door inwoners, bedrijven en organisatie bewust te maken van risico's, de impact en te nemen maatregelen, door netwerken in de stad te betrekken in de zorg voor onze meest kwetsbare inwoners en door in alle wijken steunpunten in te richten die wanneer nodig snel geactiveerd kunnen worden. Daarnaast maken we onze interne crisisorganisatie robuuster door deze scenario's extra te beoefenen. Binnen het project is ook aandacht voor de bedrijfscontinuïteit van de gemeente (bijvoorbeeld bij Burgerzaken en Samenleven).

Projectleider Criminele Aanwas

Ter uitvoering van het Coalitieakkoord zijn structureel financiële middelen vrijgemaakt voor het realiseren van 0,5 fte personele capaciteit t.b.v. het ontwikkelen en uitvoeren van een aanpak om te voorkomen dat kwetsbare jongeren de (georganiseerde ondernijnende) criminaliteit instappen, of hen ondersteunen hieruit te stappen. Hiervoor is in 2023 een projectleider Criminele Aanwas (fulltime) aangesteld. Voor de ontbrekende 0,5 fte van deze functie ontvingen wij, vanuit het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC), een subsidie van 80.000 euro. Eind 2025 loopt deze subsidie af. We continueren dit tot en met 2027.

3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Beleid				
Aanpak Japanse duizendknoop/invasieve exoten	-500	-500	-500	-500
Bomenbestand op peil houden	-1.700	0	0	0
Geluid en Isselt	-200	-100	0	0
Indexering contracten openbare ruimte	-250	-250	-250	-250
Luchtkwaliteit	-63	-63	0	0
Omzetsderving Rusthof	-1.228	0	0	0
Straatwerk derden (budgetneutraal)	0	0	0	0
Uitvoering Soortenmanagementplan	-113	-113	0	0
Verzwarend laagspanningsnet en middenspanningsruimten	-760	-760	-760	-760
Totaal Beleid	-4.813	-1.785	-1.510	-1.510
Investeringsinformatie				
<u>Investeringskrediet riolering</u>	0	0	0	0
Overige investeringsinformatie	Jaar:	2029	Totaal bedrag:	6.500
<u>Openbare ruimte Meridiaan 1e fase</u>	0	-68	-67	-67
Afschrijvingslasten	0	-60	-60	-60
Rentelasten	0	-8	-7	-7
Overige investeringsinformatie	Jaar:	2026	Totaal bedrag:	1.500
<u>Vervanging gemeentewerf</u>	0	-5	-140	-139
Afschrijvingslasten	0	0	-113	-113
Rentelasten	0	-5	-28	-27
Overige investeringsinformatie	Jaar:	2026	Totaal bedrag:	5.500
<u>Vervangingsinvesteringen Openbare Ruimte</u>	0	0	0	0
Overige investeringsinformatie	Jaar:	2029	Totaal bedrag:	10.000
Totaal Investeringsinformatie	0	-73	-207	-206
TOTAAL	-4.813	-1.858	-1.717	-1.716

Toelichting

Beleid

Aanpak Japanse duizendknoop/invasieve exoten

De Japanse duizendknoop is een invasieve exoot die zich snel verspreidt en andere planten verdringt. Zijn sterke wortels kunnen schade veroorzaken aan gebouwen, riolering, kunstwerken en wegen. De afgelopen jaren hebben we actief ingezet op de bestrijding van de Japanse duizendknoop. Ondanks onze inspanningen is de Japanse duizendknoop in Amersfoort nog niet verdwenen. Een vervolgaanpak is nodig.

Naast de Japanse duizendknoop zijn er nog meer problematische invasieve exoten in onze gemeente die om een (structurele) aanpak vragen, waaronder de reuzenberenklauw en de reuzebalsemien (zie de uiterlijk invasieve exoten van de NWWA). Het is van belang om invasieve exoten die schade toebrengen aan onze biodiversiteit, gezondheid en objecten (waaronder gebouwen, wegen, bruggen en riolering) te kunnen blijven bestrijden. Zoals vermeld in een collegebericht op 21 januari 2025 is budget nodig van € 500.000 per jaar om de verschillende invasieve exoten in onze gemeente adequaat te kunnen beheersen en bestrijden.

Bomenbestand op peil houden

Jaarlijks controleren we 1/3 deel van onze -individueel beheerde en geregistreerde- bomen. Op basis van de controleresultaten voeren we veiligheidsnoei uit en moeten we een deel van de bomen kappen vanwege veiligheidsrisico's, ziekte en sterfte. Ook moeten we jaarlijks een aantal bomen via noodkap verwijderen, bijvoorbeeld vanwege stormschade. Gemiddeld gaat het om circa 800 bomen per jaar, op een totaal van circa 87.000 bomen (actuele telmethode).

Met het hiervoor beschikbare structurele jaarbudget van ca. €530.000 kunnen we op ca. 190 vrijkomende plekken een nieuwe boom planten en -dus- op ca. 610 plekken niet. Om te voorkomen dat ons bomenbestand jaarlijks met ruim 600 bomen terugloopt, stellen we voor aanvullend incidenteel € 1,7 miljoen in de begroting 2026 op te nemen. Zo kunnen we de balans tussen kap en aanplant bewaren en ons bomenbestand op peil houden.

Geluid en Isselt

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet moet de gemeente Amersfoort voor geluidgezoneerde industrieterreinen [geluidproductieplafonds](#) (GPP's) instellen (zie [art. 211a Ow](#)). Omdat dit een complex [proces](#) is en de GPP's in het omgevingsplan moeten worden vastgelegd, hebben gemeenten hiervoor tot uiterlijk 2032 de tijd gekregen. Inmiddels is uit zowel een akoestische als juridische analyse naar voren gekomen dat met de huidige bedrijfsgegevens er niet overgegaan kan worden naar de verplichte GPP's. Daarnaast constateren we een overschrijding van de geluidbelasting bij woningen, waardoor de gemeente wettelijk verplicht is dit op korte termijn teniet te doen. Tot slot legt deze overschrijding ook forse beperkingen op aan de woningbouwopgave van Kop van Isselt en de mogelijkheid van bedrijven om te kunnen vestigen of uit te breiden op Isselt. Dit moet opgelost worden voordat de huidige methodiek omgezet kan worden naar geluidproductieplafonds. Hiervoor is een intensieve inventarisatie bij de bedrijven nodig, het aanpassen van het computermodel en omzetting naar een omgevingsplan. Om te kunnen voldoen aan de wettelijke eisen moet er zo snel mogelijk gestart worden. We stellen hiervoor in 2026 en in 2027 extra budget beschikbaar.

Indexering contracten openbare ruimte

De afgelopen jaren is er een sterke kostenstijging in de markt geweest. Op diverse lopende beheercontracten, zoals wijkonderhoudscontracten en fietsparkeren zijn de toegepaste indexaties door de markt hoger dan de indexatie op de gemeentelijke begroting is geweest. Hierdoor ontbreekt de dekking in de begroting van een deel van de lopende contracten. Wijkonderhoudscontracten hebben bijvoorbeeld een werkelijke indexatie van 5,14% terwijl de gemeentelijke indexatie in de begroting 2025 3,5% is. Door de grote omvang van deze contracten gaat dit om een substantieel bedrag. Met dit extra budget van € 250.000 zijn de budgetten voor de openbare ruimte op prijspeil 2025.

Luchtkwaliteit

Op Europees niveau zijn in 2024 in het kader van luchtkwaliteit [nieuwe normen](#) vastgesteld voor stikstofdioxide en fijn stof, waaraan Nederland in 2030 moet voldoen. Daarvoor is een verbetering van de luchtkwaliteit nodig; Amersfoort voldoet nog niet aan deze normen en zal volgens de prognoses in 2030 ook niet overal voldoen aan de nieuwe norm voor stikstofdioxide.

Voor de gezondheid van alle Amersfoorters is het belangrijk dat de luchtkwaliteit verbeterd wordt. In het [coalitieakkoord](#) is afgesproken dat we een nieuw plan maken om toe te werken naar de [richtwaarden](#) van de [WHO](#) voor stikstofdioxide en fijn stof.

Naar verwachting wordt vóór de zomer van 2025 het nieuwe luchtkwaliteitsbeleid vastgesteld. Om de benodigde verbetering van de luchtkwaliteit te kunnen halen, is een totaal incidenteel budget van € 125.000 nodig om maatregelen uit te kunnen voeren. Dit bedrag wordt verdeeld over de jaren 2026 en 2027.

Omzetting Rusthof

Door de renovatie en verduurzaming van de Torenzaal op Rusthof is een kostendekkend resultaat voor CBA in 2026 niet haalbaar. Dit komt doordat de Torenzaal+lounge en wellicht de Lichtzaal+lounge gedurende een nog nader te bepalen periode vanwege de werkzaamheden deels of volledig zijn gesloten. Er kunnen dan minder of geen plechtigheden worden gehouden. Dit heeft omzetting tot gevolg. De periode van (gedeeltelijke) sluiting is nog niet precies bekend, omdat we nog aan de aanbesteding van de renovatie werken. Begravenissen en crematies zonder dienst blijven tijdens de werkzaamheden wel mogelijk.

De verwachting is dat dit ook voor een deel van 2027 geldt. Daar is echter pas meer zicht op na de gunning van het werk. Daarom is voor nu alleen het jaar 2026 meegenomen. Voor de berekening van de omzetting in 2026 is 25% van de begrote omzet aangehouden.

Straatwerk derden (budgetneutraal)

De begrotingspost 'straatwerk derden' is ten behoeve van het dichtstraten van graafsleuven in de openbare ruimte, met name door diverse netbeheerders. Deze kosten worden via leges en herstraattarieven in rekening gebracht bij de netbeheerders en is daarom op de begroting kostenneutraal. Door de toename van graafwerk in de openbare ruimte wordt het bedrag de afgelopen jaren steeds overschreden tot meer dan € 1 miljoen per jaar.

We stellen voor om deze begrotingspost passend te maken bij de werkelijke situatie. Dit is een technische aanpassing omdat de post budgetneutraal is.

Uitvoering Soortenmanagementplan

Amersfoort heeft nu een niet-functionerend [Soortenmanagementplan](#) (SMP). Dit heeft tot gevolg dat er nog steeds ecologisch onderzoek gedaan moet worden naar huismus, gierzwaluw en/of vleermuizen. Hierdoor hebben woningcorporaties, particulieren en ons eigen gemeentelijk vastgoed een langere doorlooptijd voor projecten en extra kosten. Verder voldoen we niet aan de voorwaarden die de Provincie Utrecht aan de gemeente heeft gesteld met het verlenen van de SMP-ontheffing.

Voorafgaand aan bouw- en isolatiewerkzaamheden moet duidelijk zijn dat er geen nesten van huismus, gierzwaluw, huiszwaluw verstoord gaan worden door de werkzaamheden. Ook moet duidelijk zijn dat vleermuizen geen verblijfplaats hebben in het gebouw.

Het SMP zorgt voor een diervriendelijker en snellere uitvoering van het isoleren van woningen, en renovatie- en bouwprojecten. Dit betreft zowel ons eigen vastgoed als de renovatie en bouwopgave van de woningcorporaties. Het implementeren van het SMP in gemeentelijke processen wordt in 2025 en 2026 verder uitgevoerd om de versnelling die het SMP mogelijk maakt te benutten. Voor het ecologisch onderzoek en voor het inrichten en aanpassen van gemeentelijke processen is incidenteel budget nodig van € 225.000 voor 2025 en 2026 (totaal voor 2 jaar, dus € 112.500 per jaar).

Verzwaring laagspanningsnet en middenspanningsruimten

Stedin werkt aan een toekomstbestendig stroomnet zonder netcongestie. Eén van de onderdelen daarvan is het verzwaren en uitbreiden van het midden- en laagspanningsnet in de Amersfoortse wijken. Dit vraagt o.a. om de plaatsing van ongeveer 400 extra middenspanningsruimten in de gemeente. Deze worden geplaatst in de openbare ruimte. Het merendeel in de komende vijf jaar. De gemeente Amersfoort werkt samen met en faciliteert Stedin om dit te realiseren. Dit vraagt capaciteit in de ambtelijke organisatie. Het gaat o.a. om:

- Het vinden van de locaties voor de middenspanningsruimten. Deze moeten voldoen aan zowel de technische eisen van Stedin, maar ook aan de afwegingen van de gemeente om de schaarse openbare ruimte zo goed mogelijk te benutten en te verdelen.
- Communicatie naar zowel de stad als geheel, als naar betrokkenen waar een middenspanningsruimte in de buurt komt, inclusief het beantwoorden van vragen en afhandelen van meldingen en klachten.
- Vergunningverlening en toezicht op de aanleg en graafwerkzaamheden.
- Afstemming plannings Stedin en gemeentelijke projecten.
- Planning aanpassing inrichtingen rondom geplaatste middenspanningsruimten.

Inschatting is dat dit in totaal ongeveer 3 fte per jaar aan capaciteit vraagt, verdeeld over diverse medewerkers zoals (assistent)-projectmanagement, communicatie-adviseurs, toezichthouders, adviseurs verkeer, ruimtelijk ontwerp, groen, wijken, vastgoed. Op basis van het uurtarief 2026 is dit als € 560.000 per jaar geraamd.

Daarnaast is gemeentelijk uitvoeringsbudget nodig om na aanleg door Stedin zorg te dragen voor de aankleding en vormgeving. Dit betreft een klein aantal ruimten waar een standaard compact station niet gewenst is en wordt gekozen voor een maatwerk-uitvoering zoals ommetselen. Daarnaast groencompensatie en aanpassingen in de inrichting rondom de geplaatste middenspanningsruimten in het groen. En tot slot het kunnen beschilderen van standaard-middenspanningsruimten waar dit door de omgeving gewenst is. De kosten hiervan zijn geraamd op € 200.000 per jaar.

Investeringskrediet riolering

Investeringskrediet riolering

In het in juni 2021 vastgestelde Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) 2021-2025 zijn op basis van de riolering en de gemiddelde levensduur de geplande investeringen voor vervanging en relining voor de (middel)lange termijn (tot 2050) in beeld gebracht. De verwachting is dat het investeringsvolume na de komende planperiode (na 2025) gaat toenemen naar gemiddeld € 6,5 miljoen per jaar in de periode 2026 t/m 2030. In de begroting 2026-2029 nemen we aanvullend de vervangingsinvestering voor 2029 op.

Conform het GRP zal de investering versneld worden afgeschreven vanuit de voorziening toekomstige vervangingsinvesteringen riolering art.44 lid1. De investering zal niet leiden tot kapitaallasten en is dus budgettair neutraal.

Openbare ruimte Meridiaan 1e fase

Gelet op de urgente situatie van onveiligheid en criminaliteit en een verstoring van de leefbaarheid rondom de Meridiaanstrip, heeft het college in februari de startnotitie integrale aanpak Meridiaan vastgesteld. Deze aanpak bestaat uit drie sporen:

1. Aankoop en transformatie van de winkelstrip;
2. Herinrichting van de openbare ruimte;
3. Een sociale aanpak inclusief een stevige focus op veiligheid en handhaving.

Voor de aankoop van panden aan de winkelstrip wordt aan de raad een separaat voorstel voorgelegd. Deze heeft betrekking op de herinrichting van de openbare ruimte. Het herinrichten van de openbare ruimte moet een bijdrage leveren in het voorkomen van drugs cruisen, straatraces, hangen en bijgaande overlast. Tevens kan een slim ontwerp bijdragen aan het effectiever handhaven door boa's en politie. Voor de herinrichting van de openbare ruimte gaan we nu uit van een bedrag van €200,- per m². Hiervoor is nog geen ruimte binnen de huidige begroting; met deze middelen wordt deze ruimte gewaarborgd vanaf de begroting 2026-2029. De totale investering in de openbare ruimte is geraamd op ongeveer €2,5 miljoen tot €3,5 miljoen. Het college stelt voor om voor de eerste fase € 1,5 miljoen (vertaald in structurele lasten) op te nemen in de begroting 2026-2029.

Vervanging gemeentewerf

De gemeentelijke werf aan de Verdijkstraat 79 is gevestigd bij een oude sporthal. De hal staat op een perceel van ca. 2.500m². Op dit terrein zijn diverse materialen opgeslagen voor de inrichting van de openbare ruimte. De hal, uit 1964 en zeer gedateerd, moet op termijn vervangen worden. De locatie is opgenomen in de lijst strategisch vastgoed, maar er is geen investeringsbudget beschikbaar voor vervanging. Behalve deze locatie wordt ook nog 1.500m² opslagruimte gehuurd van derden tegen commerciële tarieven.

In plaats van op dezelfde, te kleine locatie een nieuw gebouw te realiseren en het terrein opnieuw in te richten, stelt het college voor dat er gekeken wordt naar een nieuwe locatie. Daarin wordt als uitgangspunt genomen om een groter terrein te nemen, zodat er ruimte ontstaat voor een circulaire hub: materiaal dat nu in projecten vrijvalt aan aannemers, blijft dan beschikbaar voor hergebruik. Dat kan in dezelfde vorm (indien het materiaal niet is versleten) of als grondstof aan de leverancier van nieuw materiaal zodat we zeker weten dat ons materiaal hoogwaardig wordt hergebruikt.

Voor de gemeentewerf in huidige vorm is 4.000m² nodig. Daarmee wordt de huidige buitenopslag (hout / boomstammen, speeltoestellen) huurlocatie Zwarte Goorderweg en de binnen / buitenopslag (bestratingsmateriaal, armaturen straatverlichting en speeltoestellen) locatie Verdiweg gedekt. Investeringskosten voor de bouw van een nieuwe gemeentewerf zijn € 3,9 miljoen.

Het college stelt voor het resterende terrein geschikt te maken voor een circulaire hub, komen hier nog extra kosten bij. Op dit moment vervallen de materialen bij een herinrichting aan de aannemer. Als wij als gemeente hier meer regie in nemen door te kijken naar welke materialen geschikt zijn voor hergebruik vraagt dit om meer ruimte. Die werkwijze leidt ertoe dat we de circulariteit van de inrichting van de openbare ruimte kunnen verhogen. Een eerste inschatting is dat de meerkosten hiervan (+€ 0,6 miljoen) leiden tot totaalkosten rond de € 4,5 miljoen. Een andere optie is om het resterende terrein geschikt te maken voor (tijdelijke) verhuur aan één of meer ondernemers in de circulaire (maak)industrie.

Dit is exclusief aanschaf grondkosten van ca. € 1,5 miljoen. Daar staat tegenover de jaarlijkse huur van 1.500m² komt te vervallen en er 2.500m² beschikbaar komt voor een nieuwe bestemming (b.v. woningbouw). Per saldo levert dit dan extra kosten op van € 1,0 miljoen uitgaande van vergelijkbare grondtarieven voor dit terrein van ca. € 200 / m². Mogelijk komen hier dan ook nog kosten bij voor sloop en bouwrijp maken (€ 200.000).

Indien een perceel kan worden gevonden waarop reeds een hal aanwezig is, zijn de kosten mogelijk lager. Of een dergelijk kavel beschikbaar is, is momenteel onduidelijk.

Onvermijdelijke ontwikkeling:

Voor de vervanging van de hal op de huidige locatie is het noodzakelijk om de huidige hal te slopen en op deze locatie een nieuwe opslagruimte te realiseren. De kosten hiervan worden globaal geraamd op € 3,5 mln. Hiermee blijven de huidige huurkosten van de 1.500m² ook in stand.

Samenhang overige ontwikkelingen:

Momenteel is er een kavel beschikbaar op bedrijventerrein Vinkenhoef dat past bij de uitgangspunten van een nieuwe locatie voor de gemeentewerf. Dit perceel is ook interessant voor een uit te plaatsen bedrijf (uit te plaatsen bij Kop van Isselt). Bij het beschikbaar stellen van een financieel budget kan ook concreet gezocht worden naar een alternatieve locatie voor een nieuwe werf. Dit kan alleen indien er dekking is voor grondaankoop, omdat er maar een zeer beperkt aanbod is van geschikte percelen en bij beschikbaarheid snel moet kunnen worden gehandeld. Indien een alternatief perceel kan worden verworven kan uitplaatsing/onteigening en daarmee samenhangende kosten worden voorkomen.

Vervangingsinvesteringen Openbare Ruimte

In juni 2021 is het 'integraal beheerplan openbare ruimte 2022-2031' vastgesteld. Het plan beschrijft de beheerkwaliteit, het te beheren areaal en het daarvoor benodigde budget. Ten aanzien van de hiervoor benodigde vervangingsinvesteringen openbare ruimte moet jaarlijks een afweging worden gemaakt in de kadernota. Tot en met 2028 zijn de vervangingsinvesteringen beschikbaar gesteld. In de kadernota 2026 nemen we de vervangingsinvesteringen op voor 2029.

De aanleg van uitbreidingswijken is eenmalig gedekt, hierdoor is geen structureel budget beschikbaar voor vervangingen. De vervangingsinvesteringen zorgen voor middelen om versleten openbare ruimte in ouder wordende woonwijken te kunnen vervangen. De invulling van de vervangingsinvesteringen wordt verantwoord in het jaarlijkse meerjarenuitvoeringsprogramma openbare ruimte.

Programma 4 Bestuur

4.1 Dienstverlening

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Beleid				
Extra inzet voor reisdocumentenpiek (2024-2029)	-540	-540	-540	-540
Structureel tekort verkiezingen	-300	-300	-300	-300
Totaal Beleid	-840	-840	-840	-840
TOTAAL	-840	-840	-840	-840

Toelichting

Beleid

Extra inzet voor reisdocumentenpiek (2024-2029)

Vanaf maart 2024 tot maart 2029 stijgt de vraag naar reisdocumenten (van gemiddeld 10.000 aanvragen per jaar, naar 30.000 aanvragen per jaar). De fors hogere vraag zal ongeveer duren tot eind 2029. Deze piek wordt veroorzaakt door de verlenging van de geldigheidsduur van het paspoort en ID bewijs in 2014. Reisdocumenten zijn sindsdien 10 jaar in plaats van 5 jaar geldig. Deze piek komt dus elke 10 jaar terug.

Met het eerste jaar achter de rug, is inzicht gekomen van de extra inzet van personeel. Om aan alle vraag te kunnen voldoen, vragen wij een uitbreiding van 4,5 fte (€ 350.000) voor de jaren van de reisdocumentenpiek (2026, 2027, 2028 en uitloop vanaf maart 2029). Hiermee kunnen alle balies maximaal bemand worden en het werk in de backoffice ook fulltime doorgang vinden. Tevens kunnen we daarmee maximaal inzetten op het beïnvloeden van het spreiden van de klantstroom (naar voren halen van aanvragen om de grootste druk voor de vakanties weg te nemen waardoor de wachttijd voor inwoners zo kort mogelijk gehouden wordt).

Structureel tekort verkiezingen

Door de autonome groei van de wettelijk verplichte taken rond de organisatie van de verkiezingen door de gemeente en de bijbehorende groei van de uitvoeringslast voor de gemeentelijke organisatie, zijn de kosten voor het jaarlijks organiseren van verkiezingen enorm gestegen sinds 2021. De geraamde budgetten en reserveringen zijn niet navenant verhoogd, waardoor het budget structureel werd overschreden in de afgelopen jaren. Voor de jaren 2026-2030 is momenteel € 476.000 per kalenderjaar begroot. De werkelijke kosten waren inmiddels gestegen naar zo'n € 770.000 per verkiezing (gemiddeld prijspeil 2021-2024).

In de jaren 2026-2030 zijn zes reguliere verkiezingen gepland. Het budget verkiezing wordt daarom structureel verhoogd naar € 750.000 (ex inflatiecorrectie) per enkele verkiezing in de jaren 2026 (Gemeenteraad), 2028 (Tweede Kamer), 2029 (Europees Parlement) en 2030 (Gemeenteraad); en naar € 850.000 voor twee verkiezingen op één dag in het jaar 2027 (provincie en waterschap). Dit is exclusief eventuele meerkosten voor een ingelaste Tweede Kamerverkiezing of referendum: de overschrijding met deze kosten zal bij de betreffende jaarrekening worden gerapporteerd.

De huidige bijdrage via het gemeentefonds bedraagt (nog steeds) gemiddeld € 476.000 per geplande, reguliere verkiezing in Amersfoort. Dit is zo'n € 300.000 minder dan de gemiddelde werkelijke kosten per jaar. Momenteel doet de VNG onderzoek naar de sterk gestegen kosten van de organisatie van de verkiezingen (op basis van PS-WS verkiezingen 2023 en EP-verkiezing 2024). Te zijner tijd zullen de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVVB), de VNG en het ministerie van BZK opnieuw bekijken of de huidige vergoeding vanuit het Gemeentefonds nog dekkend is. De Gemeente Amersfoort zet hierbij sterk in op hogere én kostendekkende vergoedingen voor de regionale en landelijke verkiezingen, maar ook op het vooraf bepalen van de meerkosten bij de nieuwe landelijke ontwikkelingen in de komende jaren.

4.2 Bestuur en regionale samenwerking

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Beleid				
Bijdrage gemeente Amersfoort BRA	0	-390	-390	-390
Budget begeleidingscommissie juridische bijstand raad	-30	-30	-30	-30
Centraal Aftelmoment	-120	-120	0	0
Herdenken en vieren	-55	-55	0	0
Opkomstbevordering verkiezingen	-45	0	0	0
Verlengen project Kinderburgemeester	-35	-35	0	0
Wijziging Verordening rechtspositie raads- en commissieleden gemeente Amersfoort 2019	-82	-82	-82	-82
Totaal Beleid	-367	-712	-502	-502
TOTAAL	-367	-712	-502	-502

Toelichting

Beleid

Bijdrage gemeente Amersfoort BRA

Het belang van regionale samenwerking wordt steeds groter, voor o.a. de energietransitie, woningbouwopgave, mobiliteit en het sociaal domein. Rijk en provincie maken afspraken over financiering steeds meer op het niveau van de Metropoolregio Utrecht. Echter hoe onze regionale samenwerking is georganiseerd (via Bureau Regio Amersfoort), bleek niet voldoende om de nodige kwaliteit en continuïteit te kunnen bieden in bovenstaande samenwerkingsprocessen en in de uitvoering. De regiogemeenten hebben hierom al toegezegd structureel hun bijdrage te verdubbelen vanaf 2024. Vanuit de gemeente Amersfoort is de extra bijdrage incidenteel voor de jaren 2024, 2025 en 2026. De extra bijdrage van de gemeente Amersfoort is ook structureel nodig; het gaat om een bijdrage van €390.000 structureel vanaf 2027.

Budget begeleidingscommissie juridische bijstand raad

Eind 2024 is de raad via collegebericht 2024-273 geïnformeerd over het Procesbesluit tot het voeren van verweer in de zaak Vahstal c.s. vs. de gemeente Amersfoort. Op 20 januari 2025 heeft de raad op voorstel van het presidium een budget van 30.000 euro beschikbaar gesteld voor de begeleidingscommissie juridische bijstand raad voor het jaar 2025. Het voorstel is dit jaarlijks op te nemen in de begroting.

Centraal Aftelmoment

Het college heeft op 14 mei 2024 een afweging gemaakt en besloten om het centraal aftelmoment voort te zetten. Het centraal aftelmoment wordt een belangrijke waarde in de gezamenlijke beleving van de jaarwisseling. Met het centraal aftelmoment ervaren inwoners dat de jaarwisseling zonder vuurwerk gevierd kan worden. Deze gezamenlijke beleving versterkt het saamhorigheidsgevoel en hun trots als inwoner van de stad. Er zijn enthousiaste partners in de stad om het centraal aftelmoment voort te zetten, maar niet in de rol van opdrachtgever of het dragen van het financiële risico. Ons College stelt voor om hier voor 2026 en 2027 budget voor vrij te maken.

Herdenken en vieren

Het budget voor herdenken en vieren staat al enkele jaren onder druk. Dit heeft verschillende oorzaken. Zo zien we een structurele toename van kosten als gevolg van de groei van de stad (Amersfoort Aangenaam, Lintjesregen, Veteranendag). Daarnaast zien we een stijging van de veiligheids- en organisatiekosten bij stadsbrede herdenkingen en vieringen. Ook hebben we steeds meer aandacht voor het nemen van morele verantwoordelijkheid over onze rol in het verleden (ontrechting Joodse gemeenschap, Roma en Sinti en het koloniaal verleden). Lobbywerkzaamheden, vooral in Den Haag en in de regio, zorgen ook voor meer kosten; o.a. kosten voor het organiseren van werkbezoeken en ontvangsten. Wij stellen voor het budget voor herdenken en vieren daarom incidenteel te verhogen met € 55.000.

Opkomstbevordering verkiezingen

Bij de verkiezingen voor de gemeenteraad is het gebruikelijk om, naast de voorlichting over hoe en waar te stemmen, ook aandacht te hebben voor het bevorderen van de opkomst. De organisatie van de verkiezingen en de communicatie hierover is in handen van de afdeling Burgerzaken en valt onder dat budget. De organisatie en uitvoering van de 'opkomstbevordering' valt ambtelijk onder de griffie (in nauwe samenwerking met burgerzaken). Deze zogenaamde 'opkomstbevordering' kent vier paden: 1. Het (laten) ontwikkelen van een stemwijzer en 2. Gerichtte communicatie naar/met moeilijk(er) te bereiken doelgroepen 3. Het bevorderen van debat en communicatie en ondersteunen initiatieven in de stad (Er valt iets te kiezen/jouw stem telt!/debatavonden) en 4. Het organiseren van een 'uitslagenavond'.

In 2022 is 38.000 euro besteed aan deze doelen. Voor de komende gemeenteraadsverkiezing wordt hetzelfde budget gevraagd (met inflatiecorrectie): 45.000 euro.

Verlengen project Kinderburgemeester

Per motie van 16/1/2018 heeft de raad opdracht gegeven om door middel van een kinderburgemeester de kinderpaticipatie/democratisch burgerschap in Amersfoort vorm te geven. In 2023 is de eerste kinderburgemeester geïnstalleerd. Om kinderpaticipatie stadsbreed in te bedden en een doorlopende lijn te creëren is een netwerk gevormd van kinderraden, kinderraad en kinderburgemeester. Er was een budget beschikbaar gesteld voor 3 jaar, tot en met 2025. In 2024 is de evaluatie Kinderburgemeester/kinderraden uitgevoerd en in de commissie Bestuur geagendeerd. Conclusie was dat de ingezette verbinding tussen kinderraden, kinderraad en kinderburgemeester (in samenwerking met ABC) werkt en die lijn moet worden voortgezet. De werving van de 3e kinderburgemeester is van start gegaan en in juni 2025 wordt deze voor een jaar benoemd. Ons College garandeert de incidentele voortzetting in 2026 en 2027.

Wijziging Verordening rechtspositie raads- en commissieleden gemeente Amersfoort 2019

Op 28 mei 2024 heeft de raad besloten de verordening rechtspositie te wijzigen en de vergoeding voor buitengewoon fractieleden te verhogen. Voor de jaren 2024 en 2025 is incidenteel budget beschikbaar gesteld en voor 2026 e.v. moet deze verhoging structureel in de begroting worden opgenomen.

4.3 Bedrijfsvoering

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Beleid				
Actualisatie licentiekosten	-410	-410	-410	-410
Gevolgen netcongestie nieuwe stadhuis	0	0	0	0
Exploitatielasten	PM	PM	PM	PM
Onttrekking aan reserve	PM	PM	PM	PM
Informatiebeveiliging	-560	-560	-560	-560
Programma Informatiehuishouding	0	0	0	0
Exploitatielasten	-621	-621	-621	0
Gedekt uit Bedrijfsvoeringsbudget	621	621	621	0
Verhoogde kosten koffievoorziening	-100	-65	-65	-65
Totaal Beleid	-1.070	-1.035	-1.035	-1.035
Investeringsen				
<u>Vervangingsinvesteringen ICT</u>	0	0	0	0
Overige investeringsinformatie	Jaar:	2029	Totaal bedrag:	670
Totaal Investeringsen	0	0	0	0
TOTAAL	-1.070	-1.035	-1.035	-1.035

Toelichting

Beleid

Actualisatie licentiekosten

De steeds verdere digitalisering van onze werkzaamheden leidt tot aanschaf van meer en uitgebreidere applicaties. Hierdoor stijgen de jaarlijkse onderhoudskosten. Tevens zijn de onderhoudskosten voor nieuwe applicaties veelal hoger doordat nieuwe applicaties op een cloudplatform van een leverancier draaien, hetgeen extra technisch beheer en hostingkosten met zich meebrengt. Daarnaast leidt het beheer van steeds meer koppelingen tussen applicaties, nodig voor een veilige data-uitwisseling, tot een toename van de jaarlijkse kosten. Om deze kosten structureel op te kunnen vangen is er een verhoging van het onderhoudsbudget nodig van € 410.000.

Gevolgen netcongestie nieuwe stadhuis

Vanwege netcongestie krijgt het Huis voor de Stad niet tijdig het benodigde aansluitvermogen. Daarom zijn maatregelen in voorbereiding om in eigen energie te voorzien gedurende minimaal 5 jaar. De kosten zijn aanzienlijk en zullen zoveel mogelijk gedekt worden uit de middelen in de begroting voor huisvesting (exploitatiebudget). Medio 2025 besluiten we over de precieze maatregelen en is helder wat de kosten van de maatregelen zijn en welk deel in 2025 en welk deel vanaf 2026 verwacht wordt. Na het besluit over de maatregelen nemen we de kosten mee in het begrotingsproces 2026-2029 waarbij we de reserve onderhoud stadhuis meenemen als mogelijkheid voor de dekking van deze kosten.

Informatiebeveiliging

Om de toegenomen cyberdreigingen en de nieuwe wetgeving en ontwikkelingen op dat vlak te kunnen bijhouden, dient de capaciteit structureel uitgebreid te worden met 2 fte adviseur informatiebeveiliging en 1 fte solution specialist met specialisatie Identity en Access Management. Ook zijn er extra middelen nodig om aan te sluiten bij VNG realisatie Cyberweerbaarheid. Hiervoor is een bedrag van in totaal € 560.000 aan structurele middelen nodig.

Programma Informatiehuishouding

Amersfoort hecht veel waarde aan het behouden en vergroten van het vertrouwen van haar inwoners in de gemeente. Daar hoort een informatievoorziening en -huishouding bij van goede kwaliteit, waarbij informatie - met in de eerste plaats de gegevens van onze inwoners - geordend, betrouwbaar en veilig wordt beheerd conform wet- en regelgeving. Dit is bovendien noodzakelijk voor een open en transparante overheid en om een goede dienstverlening aan onze inwoners te kunnen leveren. De informatiehuishouding staat echter onder druk door toenemende cyberdreigingen en technische ontwikkelingen en nieuwe wetgeving die in hoog tempo op ons afkomen. Het tempo van de ontwikkelingen en de aanpassing of invoering van wetten is zo hoog dat volledig voldoen aan de wet (compliant zijn) een uitdaging is. Bovendien creëert en verwerkt de gemeente vanwege de toenemende digitalisering steeds meer digitale gegevens, die geordend, betrouwbaar en veilig moeten worden beheerd. Er zijn reële risico's op incidenten, zoals datalekken. Om de risico's te minimaliseren is het noodzakelijk om de informatiehuishouding versneld naar een hoger niveau te brengen. Dit doen we het met programma informatiehuishouding gemeente Amersfoort 2025-2030. Om de informatiehuishouding versneld te verbeteren en de gegevens van onze inwoners beter te kunnen beheren is er een incidentele ophoging nodig van € 620.000 aan incidentele middelen voor de jaren 2026-2028. Dit wordt ingezet voor programmamanagement, informatiebeheer, functioneel beheer en de inhuur van externe expertise bij de afdeling Informatievoorziening. Bij de afdeling Juridisch Dienstverlening en Advies vindt er een tijdelijke formatie-uitbreiding plaats in de vorm van een privacy officer en een juridisch adviseur privacy.

Verhoogde kosten koffievoorziening

Vanaf 1 januari 2024 is herbruikbaar servies verplicht voor eten en drinken ter plaatse. Ook kantoren, bedrijfskantines, etc. moesten overstappen op herbruikbare bекers en bakjes. De extra kosten die dit met zich meebrengt zijn ca. € 65.000 per jaar. Daarnaast de zijn de kosten voor de facilitaire dienstverlening als gevolg van prijsstommelingen € 35.000 hoger.

Investerings

Vervangingsinvesteringen ICT

Jaarlijks moeten de geplande vervangingsinvesteringen ICT worden herijkt en bijgesteld, zodat we blijven voldoen aan wettelijke verplichtingen en opgaven en dat de bedrijfszekerheid geborgd blijft. Voor de vervanging van applicaties wordt een maximaal afschrijftermijn van 7 jaar gehanteerd.

In 2029 is er één nieuwe vervangingsinvestering binnen het ICT-onderdeel Werkplekken voor een bedrag van € 670.000.

Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen

5.1 Financiën en belastingen

Ons College heeft geen nieuwe voorstellen voor aanvullend beleid in dit deelprogramma.

Bijlage 2 Kadernota ontwikkelingen RISA

In deze bijlage presenteren wij de in deze Kadernota opgenomen ontwikkelingen die betrekking hebben op de RISA, inclusief een toelichting daarop. Eerst geven we de totalen per (deel)programma, vervolgens geven we per deelprogramma een toelichting.

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Programma 1 Omgeving	0	-242	-1.598	-2.104
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening	0	-206	-1.559	-1.978
1.4 Mobiliteit	0	-36	-39	-126
Programma 3 Bedrijvigheid	0	-8	-90	-89
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen	0	-8	-90	-89
Dekking stelpost RISA	0	250	1.688	2.194
TOTAAL	0	0	0	0

Programma 1 Omgeving

1.1 Energietransitie

Ons College heeft geen nieuwe voorstellen voor aanvullend beleid in dit deelprogramma.

1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Investeringsinformatie				
<u>Aanpak Hoevelakense Bos</u>	0	-3	-45	-45
Afschrijvingslasten	0	0	-40	-40
Rentelasten	0	-3	-5	-5
Overige investeringsinformatie	Jaar:	2026	Totaal bedrag:	1.000
<u>Ecologische verbindingen Coelhorst-Schothorst en Malewetering</u>	0	-10	-15	-225
Afschrijvingslasten	0	0	0	-200
Rentelasten	0	-10	-15	-25
Overige investeringsinformatie	Jaar:	2026	Totaal bedrag:	5.000
<u>MIP Sport RISA</u>	0	-188	-279	-494
Afschrijvingslasten	0	-168	-248	-454
Rentelasten	0	-20	-31	-40
Overige investeringsinformatie	Jaar:	2026 - 2029	Totaal bedrag:	9.470
<u>Speelbos Grebbelinie</u>	0	-6	-90	-90
Afschrijvingslasten	0	0	-80	-80
Rentelasten	0	-6	-10	-10
Overige investeringsinformatie	Jaar:	2026	Totaal bedrag:	2.000
<u>Uitvoering Raamwerk Langs Eem en Spoor 1e fase</u>	0	0	-743	-739
Afschrijvingslasten	0	0	-660	-660
Rentelasten	0	0	-83	-79
Overige investeringsinformatie	Jaar:	2027	Totaal bedrag:	16.500
<u>Verplaatsing Brandweer</u>	0	0	-387	-386
Afschrijvingslasten	0	0	-323	-323
Rentelasten	0	0	-65	-63
Overige investeringsinformatie	Jaar:	2027	Totaal bedrag:	12.910
Totaal Investeringsinformatie	0	-207	-1.559	-1.978
TOTAAL	0	-207	-1.559	-1.978

Toelichting

Investeringsinformatie

Aanpak Hoevelakense Bos

Het Hoevelakense bos is een beschermd en monumentaal landgoed. In de afgelopen jaren zijn er op grondgebied van de gemeente Nijkerk en op grondgebied van de gemeente Amersfoort meer mensen rond het Hoevelakense bos komen te wonen. De recreatieve druk in het gebied neemt door de groei van het aantal inwoners toe. Het bos trekt steeds meer fietsers, ruiters en wandelaars aan. Het Hoevelakense bos lijdt steeds meer onder de recreatieve druk. Om het landgoed zo goed mogelijk voor de toekomst te kunnen behouden is er een plan noodzakelijk waarin de natuur beschermd blijft en recreanten (nog steeds) ruimte hebben. Er wordt daarom aan uitbreiding van het bos gedacht, met meer ruimte voor natuur en recreatie, o.a. door het deels scheiden van verschillende functies. In de afgelopen jaren is er veelvuldig aan planvorming door de gemeente Amersfoort en de Gemeente Nijkerk gewerkt, mede ook met het oog op de geplande uitbreiding van knooppunt Hoevelaken. Gemeente Amersfoort heeft samen met de gemeente Nijkerk in 2019 een ruimtelijk ontwikkelkader voor deze zone opgesteld. De visie 'ons Hoevelakense bos' is niet door de gemeente Amersfoort vastgesteld. Wel is hierover veelvuldig (bestuurlijk en ambtelijk) afgestemd met de gemeente Nijkerk. In de visie zijn de volgende ruimtelijke ingrepen op Amersfoorts grondgebied bedacht:

- Een deel van de uitbreiding van het bos, ca. 4,5 ha groot.
- Realisatie van een parkeerplaats (aanlandplek voor bezoekers vanuit Amersfoort/Vathorst).
- Een hondenlosloopgebied, ca. 2-2,5 ha groot.

De gemeente Nijkerk werkt op eigen grondgebied verder door aan de planvorming en de ruimtelijke procedures. Inmiddels is er een fysieke knip gemaakt in het plan, een oostelijk (Nijkerk) en westelijk (Amersfoort) deel. Gemeente Nijkerk wenst dat Amersfoort invulling geeft aan de beoogde uitbreiding van het bos op grondgebied van de gemeente Amersfoort zodat er één integraal plan gerealiseerd kan worden en wenst vooral op korte termijn duidelijkheid over de inzet en positie van de gemeente Amersfoort, zodat Nijkerk de plannen definitief kan maken. Mocht blijken dat Amersfoort (voorlopig) geen uitvoering aan de plannen kan geven, moet het ontwerp voor het oostelijk deel op een aantal punten mogelijk aangepast worden.

Ecologische verbindingen Coelhorst-Schothorst en Malewetering

In de omgevingsvisie is het doel opgenomen dat we groene, ecologische en recreatieve verbindingen versterken. Door stad en landelijk gebied met elkaar te verbinden, vergroten we de belevingswaarde van het landschap, stimuleren we beweging en vergroten we het leefgebied van dieren. Voor de ontwikkeling van twee ecologische verbindingen is dekking beschikbaar vanuit het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG) en Groen Groeit Mee (GGM): Schothorst-Coelhorst en de Malewetering.

De dekking vanuit het UPLG en GGM is bestemd voor natuurontwikkeling, een wandelpad en afwaardering van gronden. Om integrale projecten te realiseren en koppelkansen te benutten, is aanvullende dekking nodig. Deze extra middelen worden ingezet voor faunavoorzieningen, recreatiemogelijkheden, uitbreiding van natuur en grondaankoop. Zo dragen de projecten bij aan meerdere doelen en creëren we meer ruimte voor natuur, recreatie en beleving.

MIP Sport RISA

Investeringslijnen in de Amersfoortse sportaccommodaties (binnensport en buitensport) gebaseerd op het Meerjareninvesteringsprogramma sport- en beweegaccommodaties 2025-2040 zoals vastgesteld door de Raad op 28 januari 2025. Onder de jaarlijkse investeringsbedragen vallen de volgende projecten:

Investeringslijn binnensport: Extra zaaldeel binnensport: 2.230.000 (jaar 2027)

Investeringslijn buitensport:

- Omzetting gras naar kunstgras voetbal: 880.000 (jaar 2026)
- Groei rugby, extra veld: 240.000 (jaar 2027)
- Groei atletieksport: 1.560.000 (jaar 2028)
- Groei beachsporten, realisatie beachsportvelden: 500.000 (jaar 2028)
- Omzetting gras naar kunstgras voetbal: 880.000 (jaar 2029)

Investeringslijn binnensport onderwijs (top-op): 3.180.000 (jaar 2026)

Speelbos Grebbelinie

In de polder Weerhorst zetten we aan de westkant van de Bunschoterstraat en de noordkant van de Eem in op beleefbare natuurontwikkeling. Hiervoor zijn gronden aangekocht. Voor de realisatie is dekking vanuit het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG), Groen Groeit Mee (GGM) en het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) beschikbaar. Vanuit deze dekkingsbronnen kunnen we een bos van circa 2 hectare aanleggen, met open stukjes kruidenrijk grasland, natuurvriendelijke oevers, waterberging en een wandelpad met enkele natuurlijke speelaanleidingen.

Om meer natuur te realiseren en koppelkansen met andere opgaven te benutten, is extra dekking nodig. Deze middelen worden ingezet voor natuuruitbreiding, landschappelijke kunst en recreatie, zoals wandelpaden en natuurlijke speelaanleidingen. Zo biedt het speelbos een plek voor ontspanning, ontmoeting, recreatie en gezond bewegen, belangrijke doelen die aansluiten bij de omgevingsvisie. Daarnaast maakt deze locatie onderdeel uit van het uitloopegebied voor de gebiedsontwikkeling Langs Eem en Spoor, waardoor de behoefte in dit gebied aan toegankelijk recreatief groen nog meer toeneemt. Met het speelbos voorzien we tevens in deze toekomstige vraag en creëren we een plek die uitnodigt tot gezond leven.

Uitvoering Raamwerk Langs Eem en Spoor 1e fase

Amersfoort groeit. Daarom ontwikkelen we vijf gebieden met een rijk industrieel verleden aan de westkant van de binnenstad tot een duurzaam en divers nieuw stadsdeel: Langs Eem en Spoor. Daar komen ongeveer 5.000 nieuwe woningen, maar ook kantoren en voorzieningen. Uiteraard dienen ook voorzieningen met het aantal bewoners mee te groeien, zowel in de omliggende gebieden als in de gebiedsontwikkelingen. Door deze gebieden te ontwikkelen en onderling door middel van goede infrastructuur met elkaar te verbinden, voegen we iets unieks toe aan onze stad.

In december 2023 heeft de gemeenteraad bij behandeling van het samenbindend raamwerk voor Langs Eem en Spoor een amendement en moties aangenomen. Hierbij hebben wij de opdracht gekregen om een aantal verbindingen te realiseren. Voor deze opdracht is niet direct geld en capaciteit beschikbaar. Voor het programma Langs Eem en Spoor betekent dit een extra opgave die uitdagend is op het vlak van ruimtelijke inpassing, financiële haalbaarheid en capaciteit. Toch willen we op korte termijn per verbinding/maatregel een vastgesteld voorlopig ontwerp maken. Voor de uitwerking van het samenbindend raamwerk willen wij de volgende verbindingen nader uitwerken tot een voorlopig ontwerp.:

- a. De fietsverbinding tussen station en Kop van Isselt en de Puntenburgerlaan (ontwerp + uitvoering; geen middelen aanwezig)
- b. De passerelle over het spoor van de Wagenwerkplaats naar De Berg. (e) (ontwerp + uitvoering; deel van de middelen aanwezig)

Voor dit onderwerp gaan we uit van toekomstige cofinanciering van de provincie. Na indexering worden de kosten voor de passerelle geraamd op € 18,7 miljoen. Hiervoor is via BO Mirt en gemeentelijke + provinciale cofinanciering € 5 miljoen beschikbaar. Het tekort bedraagt dus € 13,7 miljoen. Investeringskosten voor de fietsverbinding van station naar Kop van Isselt worden geraamd op € 3,2 miljoen, inclusief gelijkvloerse oversteek Amsterdamseweg. Vanuit Kop van Isselt is hier een bijdrage van € 0,4 miljoen opgenomen voor de oversteek. Dan resteert een tekort van € 2,8 miljoen. Voor beide ingrepen samen een tekort van € 16,5 miljoen.

Verplaatsing Brandweer

Omdat de huidige brandweerpost Centrum aan de Kleine Koppel binnen het plangebied Kop van Isselt valt is een nieuwe locatie nodig. In het vastgestelde ontwikkelkader Kop van Isselt is geen brandweerpost opgenomen. Dat betekent dat voor de huidige brandweerkazerne Centrum een nieuwe locatie gezocht wordt. Voor het centrum voldoet een brandweerpost met een paar voertuigen en een permanente beroepsbezetting aangevuld met vrijwilligers. 24 september 2024 is de raad geïnformeerd over het collegebesluit om de locatie Zielhorsterweg voor een nieuwe brandweerpost Centrum uit te werken door middel van een haalbaarheidsonderzoek.

Tegelijkertijd met de zoektocht naar een nieuwe locatie voor de post Centrum, wordt in Vathorst grond verworven. Het is de bedoeling dat op deze nieuwe locatie in Vathorst naast een brandweerpost ook ruimte komt voor de wagenwerkplaats. Deze werkplaats verdwijnt dan van de centrumpost waardoor de nieuwe centrumpost met een kleinere oppervlakte af kan. Voorwaarde om de brandweerpost te kunnen verplaatsen uit Kop van Isselt is zodoende dat zowel een nieuwe brandweerpost Centrum als een nieuwe grote brandweerpost met wagenwerkplaats in Vathorst gerealiseerd wordt. De totale investering van twee nieuwe brandweerposten wordt geraamd op € 28,7 miljoen. Ter dekking is een vergoeding voor grond en bijdrage uit verplaatsing uit Kop van Isselt opgenomen van € 10,79 mln. Daarbij is er nog aanvullende dekking vanuit de rijkssubsidie Gebiedsbudget ter hoogte van € 5 mln. Dan resteert nog een investeringsopgave van € 12,9 mln.

Voorstel is om dit bedrag te dekken vanuit de RISA middelen.

Wij zijn met de VRU in gesprek over afspraken voor de regionale voorziening wagenwerkplaats om daarmee externe dekking voor de investering voor de regionale werkzaamheden als optimalisatie te kunnen verkrijgen. Dit betreft circa 10% van de investering.

1.3 Wonen

Ons College heeft geen nieuwe voorstellen voor aanvullend beleid in dit deelprogramma.

1.4 Mobiliteit

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Investeringsinformatie				
<u>Aanpak Ongevalslocaties</u>	0	0	-1	-23
Afschrijvingslasten	0	0	0	-20
Rentelasten	0	0	-1	-3
Overige investeringsinformatie	Jaar:	2026	Totaal bedrag:	500
<u>Amersfoortsestraat</u>	0	0	0	-20
Rentelasten	0	0	0	-20
Overige investeringsinformatie	Jaar:	2028	Totaal bedrag:	9.000
<u>Fietspaden Veilig</u>	0	0	-1	-23
Afschrijvingslasten	0	0	0	-20
Rentelasten	0	0	-1	-3
Overige investeringsinformatie	Jaar:	2026	Totaal bedrag:	500
<u>Julianaplein</u>	0	-36	-36	-36
Afschrijvingslasten	0	-32	-32	-32
Rentelasten	0	-4	-4	-4
Overige investeringsinformatie	Jaar:	2026	Totaal bedrag:	800
<u>Stationsstraat en Van Asch van Wijckstraat</u>	0	0	0	-23
Rentelasten	0	0	0	-23
Overige investeringsinformatie	Jaar:	2028	Totaal bedrag:	10.000
<u>Uitbreiding doorfietsroutes</u>	0	0	-2	-3
Rentelasten	0	0	-2	-3
Overige investeringsinformatie	Jaar:	2027	Totaal bedrag:	900
Totaal Investeringsinformatie	0	-36	-39	-126
TOTAAL	0	-36	-39	-126

Toelichting

Investeringsinformatie

Aanpak Ongevalslocaties

Het Omgevingsprogramma Mobiliteit zet in op veilig fietsen. Eén van de maatregelen is de aanpak van locaties waar veel fietsongevallen gebeuren. Vanuit het Fietsplan lopen er al projecten met dekking voor o.a. Borneoplein en Abraham Blankaartsingel. Na afronding van deze projecten gaan we verder met een vervolgaanpak, gericht op andere locaties met veel fietsongevallen. We denken daarbij aan de Driftakkerweg, Ruimtevaart, Van Randwijcklaan en Lageweg. We ramen de kosten voor deze projecten op ca. € 500.000, verdeeld over de jaarschijven: € 30.000 in 2026, € 170.000 in 2027 en € 300.000 in 2028.

Dekking vindt plaats binnen de RISA.

Amersfoortsestraat

In het BO MIRT 2024 is met de minister van IenW afgesproken dat de regio, om de woningbouwopgave in Vathorst en Hoevelaken mogelijk te maken, de reconstructie van de Amersfoortsestraat oppakt, vooruitlopend op een eventuele herstart van het project A1/A28 Knooppunt Hoevelaken. Het gaat om een reconstructie van de Amersfoortsestraat conform de vormgeving van het ontwerp tracé besluit (OTB) van Knooppunt Hoevelaken. Dit betreft onder andere het aanpassen/vervangen van de VRI, de aanleg van 2 fietstunnels en afsluiten van het landhoofd, het verleggen van kabels en leidingen en riolering en het verwerven van percelen, woningen en opstallen en het aanpassen van bewegwijzering, markering etc.

Op basis van een eerste globale raming schatten wij de kosten op € 24 miljoen (exclusief grondverwerving). Er is € 7,5 miljoen beschikbaar gesteld door het Rijk. De bijdrage vanuit de regio (provincie en gemeenten) bedraagt eveneens € 7,5 miljoen. Het gemeentelijke deel van deze bijdrage is beschikbaar. We stellen nu voor de nog ontbrekende € 9 miljoen op te nemen in de begroting. Hiervan is € 4 miljoen voor 2028 en € 5 miljoen voor 2029.

Fietspaden Veilig

Het Omgevingsprogramma Mobiliteit zet in op veilig en comfortabel fietsen. Eén van de maatregelen is het inrichten van bestaande fietspaden volgens de kwaliteitseisen uit het Omgevingsprogramma (bv. verbreden), om meer ruimte te bieden voor fietsers en de onderlinge snelheidsverschillen. Na een inventarisatie van te smalle fietspaden en ruimtelijke mogelijkheden gaan we over tot aanpassingen op meest prioritaire en inpasbare locaties. We schatten in dat daarvoor circa € 500.000 nodig is, als volgt verdeeld over de jaarschijven: € 30.000 in 2026, € 170.000 in 2027 en € 300.000 in 2028.

Julianaplein

De weg tussen Kersenbaan en Stadsring wordt een gebiedsontsluitingsweg met een snelheidsregime van 30 kilometer per uur, een zogenaamde GOW30. Het Julianaplein wordt omgebouwd tot een kruispunt met VRI's. Dit project hangt samen met de Stadsring; als er aanpassingen aan de Stadsring worden gedaan dan moet het Julianaplein ook worden aangepast.

De provincie Utrecht heeft hiervoor € 1,5 miljoen beschikbaar gesteld. We ramen de kosten op € 2,3 miljoen en stellen voor om daarom € 800.000 op te nemen als gemeentelijke bijdrage in de begroting 2026.

Stationsstraat en Van Asch van Wijckstraat

In mei 2020 heeft de gemeenteraad de Gebiedsvisie Amersfoort Centraal vastgesteld. In deze visie is opgenomen dat het gebied tussen station en binnenstad wordt vernieuwd: er moet een aangename entree komen voor voetgangers en fietsers naar de stad, meer groen, een meer klimaatadaptieve inrichting en een veel beter verblijfsklimaat voor inwoners, bedrijven en bezoekers van Amersfoort. Daarnaast wordt ook de route voor de bus verbeterd. De Snouckaertlaan en het Stationsplein worden door middelen uit het mobiliteitsbudget van het Coalitieakkoord bekostigd met daarbij cofinanciering door ProRail en de provincie (Stationsplein). De Stationsstraat, Asch van Wijckstraat en Smallepad zijn delen in het Stationsgebied die vooralsnog niet gedekt waren. We stellen voor deze middelen op te nemen in de begroting 2026-2029 en te dekken vanuit RISA. Uitvoering is gepland in 2028/2029.

Uitbreiding doorfietsroutes

De Provincie Utrecht voert in 2025/2026 samen met de gemeente Amersfoort een onderzoek uit naar de uitbreiding van doorfietsroutes. Voor de doorfietsroutes naar het Utrecht Science Park (USP) en naar Veenendaal is in het BO MIRT 2024 € 15 miljoen beschikbaar gesteld door het Rijk. De bijdrage vanuit de regio (Provincie en gemeenten) bedraagt ook € 15 miljoen. Wij verwachten van deze € 15 miljoen circa € 900.000 te moeten bijdragen, te weten € 300.000 in 2027, € 300.000 voor 2028 en € 300.000 voor 2029.

Programma 2 Sociaal

2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen

Ons College heeft geen nieuwe voorstellen voor aanvullend beleid in dit deelprogramma.

2.2 Werk en Inkomen

Ons College heeft geen nieuwe voorstellen voor aanvullend beleid in dit deelprogramma.

2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen

Ons College heeft geen nieuwe voorstellen voor aanvullend beleid in dit deelprogramma.

Programma 3 Bedrijvigheid

3.1 Economie

Ons College heeft geen nieuwe voorstellen voor aanvullend beleid in dit deelprogramma.

3.2 Kunst, Cultuur en evenementen

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Investerings				
<u>Vervolgfase cultuurpodia & stadhuislocatie</u>	0	-8	-90	-89
Afschrijvingslasten	0	0	-75	-75
Rentelasten	0	-8	-15	-14
Overige investeringsinformatie	Jaar:	2026 / 2027	Totaal bedrag:	3.000
Totaal Investerings	0	-8	-90	-89
TOTAAL	0	-8	-90	-89

Toelichting

Investerings

Vervolgfase cultuurpodia & stadhuislocatie

In de huidige begroting zijn binnen het programma 3.2 Kunst & Cultuur incidentele middelen opgenomen voor onderzoek naar nieuwe huisvesting voor de podia op de stadhuislocatie, van in totaal € 700.000. Dat onderzoek is onderdeel van de door het college vastgestelde uitvoeringsagenda Kunst en Cultuur, waarin tot een schaa sprong van de podiumkunsten is besloten. Daarnaast dient voor de stadhuislocatie een passende invulling gevonden te worden, na het vertrek van de ambtelijke organisatie naar het Huis voor de Stad eind 2026.

Het haalbaarheidsonderzoek naar nieuwbouw voor de podia loopt en over de tussenstand van deze verkenning en de beoogde vervolgstappen wordt uw raad geïnformeerd. In de vervolgfase wordt toegewerkt naar een programma van eisen/transformatiekader. Na bespreking met uw raad kan dat uitgewerkt worden tot een schetsontwerp wat met een investerings- en dekkingsvoorstel ter besluitvorming aan de raad kan worden voorgelegd. Dat duurt naar verwachting ongeveer 2 jaar. De verwachte kosten voor dit traject bedragen € 3.250.000. De raming van de voorbereidingskosten is opgesteld door een kostenadviesbureau en bestaat uit ambtelijke kosten en kosten voor projectmanagement, advieskosten (cultuurhistorisch advies, mobiliteit, kostendeskundigen, podiabouw en exploitatie) en ontwerpkosten (stedenbouwkundige, architect en gelieerde technisch adviseurs).

De kosten van dat vervolgtraject kunnen in 2025 voor een bedrag van € 250.000 nog gedekt worden uit de beschikbare middelen in de begroting van programma 3.2 voor 2025. Voor het vervolg in 2026 en 2027 ontbreken de middelen. Daarom hebben we een voorbereidingskrediet nodig van € 3.000.000 voor de volgende zaken:

- Uitwerking tot een programma van eisen/transformatiekader en aanbesteding van een architect/ontwerpteam € 500.000;
- Opstellen schetsontwerp en kostenramingen voor de bouw van nieuwe huisvesting voor de podia op de stadhuislocatie € 2.000.000;
- Opstellen exploitatieramingen gebouw en programmering podia € 200.000;
- Onvoorzien € 300.000.

3.3 Handhaving

Ons College heeft geen nieuwe voorstellen voor aanvullend beleid in dit deelprogramma.

3.4 Sociale en fysieke veiligheid

Ons College heeft geen nieuwe voorstellen voor aanvullend beleid in dit deelprogramma.

3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn

Ons College heeft geen nieuwe voorstellen voor aanvullend beleid in dit deelprogramma.

Programma 4 Bestuur

4.1 Dienstverlening

Ons College heeft geen nieuwe voorstellen voor aanvullend beleid in dit deelprogramma.

4.2 Bestuur en regionale samenwerking

Ons College heeft geen nieuwe voorstellen voor aanvullend beleid in dit deelprogramma.

4.3 Bedrijfsvoering

Ons College heeft geen nieuwe voorstellen voor aanvullend beleid in dit deelprogramma.

Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen

5.1 Financiën en belastingen

Ons College heeft geen nieuwe voorstellen voor aanvullend beleid in dit deelprogramma.